

Slivniški pogledi

| april 2023 | letnik 9 | številka 95 |

OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

9 772386 011900 6

- 3 Uvodnik
- 4 Intervju

Jože Logar

- 7 Fotoreportaža
- 8 Iz občinske hiše
- 10 Izpostavljam
- 12 Aktualno
- 14 Gospodarstvo
- 16 Utrip
- 17 Ljudje med nami
- 18 Dogaja se
- 20 Notranjska, obujena in dragocena

- 24 Dediščina
- 27 Gasparijevo leto
- 28 Kultura in kulturniki
- 30 Mladi mladim
- 34 Šport

David Črmelj

- 37 Ideja za izlet
- 38 Komunala
- 40 Obveščamo
- 42 Razgibajmo možgane
- 43 Notranjski park
- 44 Napovednik

Notranjska

Google Play

App Store

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerklje ob Gori in bodi obveščen o dogajanju!

Prenos iz App Store

NAVOLIJOV Google Play

Slivniški pogledi – glasilo občine Cerklje ob Gori

Izdaja: Občina Cerklje ob Gori, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerklje ob Gori.

Fotografija na naslovnici: Štoklje, fotograf: Ljubo Vukelič

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerklje ob Gori.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerklje ob Gori. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerklje ob Gori in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Gregor Mišič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Poppek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avraora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4120 izvodov

ISSN: 2386-0197

📧 **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerklje ob Gori

📧 **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

2023
GASPARIJEVO
LETO

Drevo, ki ima močne korenine, se nevihti smeji

© Ljubo Vukelič

Marija Hribar je v svojem govoru na prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku Tabor označila za svet prostor. Od nekdaj je bil kraj združevanja – pa najsi gre za slabe dogodke iz zgodovine, ko so Turki pustošili po naših krajih, ali pa za prelomne, kot je bilo praznovanje ustanovitve samostojne države. Tabor je bil stičišče in križišče – poti, ljudi, idej. Nekdaj eminenten prostor

danes še vedno nima podobe, ki bi si jo zaslužil. Še vedno odmevajo besede, ki jih je Marija Hribar izrekla v govoru, da odlašanje z obnovo pripomore k izgubljanju tako identitete tega prostora kot tudi našega zavedanja, kdo smo in kaj sploh imamo. Tega ne smemo dopustiti, kar bo naše stališče tudi na sestanku z ministrstvom za kulturo, ki v aprilu vabi na regijski posvet za pripravo reforme kulturnega modela, predstavili bodo nove smernice kulturne politike in prihajajoče spremembe Nacionalnega programa za kulturo. Kot je bilo že večkrat rečeno, je dejstvo, da Občina Cerknica brez finančne podpore države tega projekta ne bo zmogla. Škoda izgubljati energijo za prerekanje, zakaj nam ni uspelo o pomembnosti obnove Kravanjeve hiše in objekta AMD v vseh teh letih prepričati odločevalcev, pomembno je, da od danes naprej vse sile uperimo v uresničitev Centra dediščine v Kravanjevi hiši z galerijskim prostorom.

Nedaleč stran še ena hiša čaka na prebujenje. Vesela sem, da se projekt obnove Gerbičeve hiše pripravlja in bo lahko, če bo le politična volja, hiša že kmalu zaživela kot muzej. Kako veseli in ponosni bi bili, če bi lahko prejemale Gerbičevih priznanj, ki jih vsako leto v Cerknici podeljuje Zveza slovenskih glasbenih šol, odpeljali na ogled! Ker v zadnjih mesecih pripravljamo dokumentacijo za obnovo, osnutek katere je že pred leti pripravil arhitekt Marijan Loboda, opravljena so tudi restavratorska dela na predmetih, po službeni dolžnosti večkrat obiščem Tabor. Akademsko

kiparka Milena Braniselj je upodobila Frana Gerbiča, ki gleda proti svoji rojstni hiši. S pogledom me nagovarja, da je čas, da se pohvalimo z njegovo glasbeno zapuščino. Mislim si, da bi bil zadovoljen z našimi namerami, da v hiši predstavimo njegovo življenje in delo, mora biti pa zelo žalosten zaradi vandalizma, ki se dogaja pred njegovo hišo. Del pred hišo je občina zaradi nedovoljenega parkiranja že pred leti zavarovala z varovalnimi količki. Vandali so količke izruvali, da so lahko nemoteno parkirali, komunala pa je količke morala vedno znova postavljati. Drugače kot s posredovanjem policije ni šlo. Trkam na trd les, da si poškodovanja lastnine »neznani storilci« ne bodo več privoščili, jih pa na žalost ni ustavilo zavedanje o spoštovanju tuje lastnine, kar bi dandanes lahko upravičeno pričakovali, ampak strah pred policijsko obravnavo.

Tudi to dogajanje pritrjuje tezi, da počasi, a vztrajno izgublamo identiteto – našo lastno in skupno – v odnosu do lastnine, dediščine in narave. Tistih, ki jim je sploh še kaj sveto, je vedno manj. In potem se čudimo, kam gre naša skupnost, država, svet, ko pa zapuščino mečemo iz svojih življenj kot pomije za cerkveni zid (ja, tudi to lahko Gerbič vidi). Ne razumem, zakaj ima vsaka naslednja generacija še večjo težnjo prekiniti s starim, ko pa vendar danes tudi mi vemo, kot so to že davno vedeli Malajci: »Drevo, ki ima močne korenine, se nevihti smeji.« Želimo si biti moderni, a smo mnogokrat v svojem razmišljanju in obnašanju primitivnejši, kot so bili naši predniki ali pa »tisti drugi«. Med odrinjenimi na rob so se v zadnjem času znašli tudi kmetje. Kako nespoštljivo in nerazumno jim birokrati iz betonskih džungel Bruslja in Ljubljane postavljajo pogoje in okvirje, po katerih naj se ravnaajo?! Kot da ne bi bili ravno oni, ki znajo iz generacije v generacijo sobivati z naravo, jo spoštujejo in ohranjajo, zaslužni za obstoj naravne in kulturne krajine, s katero se tako radi hvalimo? Če zmanjka pridnih človeških rok, se hitro zgodi tako, kot se je tudi v naših hribovskih vaseh, da robide le v nekaj letih prerastejo stoletja človeškega napora. Zato napotek – ne jemljite kmetom njihove svetinje in ne zastrupljajte naših korenin. Brez njih nas lahko prevrne že malo močnejša sapa.

Maruša Opeka

Jože Logar

Gospod Jože Logar veliko ve o domači Žerovnici. V šali pravi, da je bil kot kasetofon in snemal modrije, ki so jih pripovedovali starejši. Še sam ne more verjeti, kako daleč v otroštvo mu sega spomin.

Gospod Logar, odraščali ste v času, ko se je starejše zelo spoštovalo?

Spoštovanje je bilo na eno in na drugo stran, kar vraščeno je bilo v nas. Vsak je imel svoje dostojanstvo. Ne vem, če bi se zdaj v 200 letih to zgradilo nazaj.

Živate v rojstni hiši?

Doma sem bil eno hišo višje, od osemdesetih let pa živim na maminem domu. Pri nas se je po domače reklo Lunkovi, tukaj pa Dovičevi.

Za vas pravijo, da imate neverjeten spomin.

Rojen sem leta 1942. Ravno med fronto. Policijska ura je bila, le zdravnik ali babca sta smela okrog. Trije smo se rodili na isti dan: Jože Modic, po domače Hlepinov, na Goričicah; jaz in Janez Kebe na Dolenjem Jezeru. Sam si ne verjamem, v kateri čas se spomnim, še govoriti nisem znal. Spomnim se, ko sva bila z mamo med fronto za talca. Menda so bili še Italijani, v vas so prišli vojaki, komandirji in domačini pa so se razbežali po vasi. Eden je zbežal v naš kot in vojak je to videl, pa mamo zasliševal, kje ima sina. Ko je šla po mene, je bil pa še bolj jezen. Čez na Tšov gank naju je peljal pa uperil pištolo na mamo, kje ima sina. Partizana ni hotela izdati, saj bi ga ustrelili. Da mama ne laže, nisem znal povedati, saj sem imel le leto in pol. Po tistem so na Rab odpeljali moške, vse po naši strani vasi, tudi ata. 37 kg je imel ob razpadu Italije. Najprej je šel v Gonars, od tam pa na okrevanje v Padovo. Čakal sem ga tam, kjer je zdaj avtobusna postaja. Je šel en mož po vasi, nisem ga spoznal in on ne mene, potem sem ga pa le prepoznal in šel k mami, da grejo naš ata. Človek bi si mislil: »A, to otroče, kaj pa ve!« Ampak take stvari vate zarežejo za vse življenje. Ko so prišli Nemci, tudi oni so pobirali ljudi, sva šla z mamo po Zavrtah v Kamno gorico. Pokalo je. Spomnim se,

Nad vse ceni monografijo Janeza Kebeta, v kateri so tudi njegovi predniki.

kako se je cerkev v Grahovem vžgala; najprej se je kadilo, potem se je pa turen prevrnil. Z mamo sva tako molila, da oče pride iz Nemčije! Ni in ni ga bilo. Peš je prišel. 21. junija.

Ste morali tudi otroci prijeti za vsako delo?

Smo, kolikor je bilo. Delo je koristno. Rad sem pomagal. Kot predšolski otrok bi rad pasel, pa mi še niso pustili. Sem pa merkal žival, ko smo nakladali seno. Doma smo imeli vole, jaz bi raje konje, lažje je delati s konji. Ko smo šli

» Takrat besede nisi prelomil.«

v šolo, smo pasli skoraj vsi iz generacije in Babčev oče, čez 70 let star mož. Polno vektorij je imel in doživetij iz preteklosti. Malo je že težko hodil in sem mu šel kdaj zavrnuti kakšno žival. Rad je pripovedoval, kako je jezero presihalo. Dejal je, da enkrat sedem let ni presahnilo in je bilo strašno dosti rib. Jezero je že rinilo proti Dolenjemu Jezeru. To je moralo biti takrat, ko so

potem Malo Karlovico odprli. Pasla sva na jezeru pa pravi: »Lej, una tepka v Ulečmu Grintovcu je, kolikor se spomnim, tako visoko brez lubja.« Voda je stala, pa je led drsal po njej. Ene deset let nazaj je šlo tisto drevo. Glede na starost Babčevega očeta bi rekel, da se je to dogajalo okoli leta 1900. Vedel je, kdo je bil hud za loviti, tudi mene je imel za ribiča. Lovili smo na špago, pa se je razmočila in strgala. Ribe smo v glavnem doma jedli, nekaj malega tudi na paši. Rake smo lovili. Še danes ne morem verjeti, vse luknje in kamne smo prečistili, pa jih je bilo naslednji dan spet polno. Polna torbica jih je bila za domov.

Je bilo jezero drugačno, kot je zdaj?

Drugačno je bilo, ja. Za Žerunščico bom rekel, da se je prelivala, tam enega 56. leta se je naredila regulacija, da je bilo suho, prej pa nismo mogli do nje. Kako so se matrali, ko se je udiralo! Ni se dalo sušiti. Spomnim se, kako eno leto nismo imeli nič stelje, verjetno je bilo mokro leto, ker tudi listja nismo nič nagrahili in smo vejice od garivcev klestili in polagali pod živino. Eno leto

je pa v novembru ali konec oktobra jezero zamrznilo, takrat smo pokosili ter dali v kopice za rezervo. Prav iz megle je pršelo. V Žerovnici imamo Ribjeke, Podložnico pa Osredke. Tam se je bilo pa kadar koli za udreti, sploh pa, če je bilo razmočeno. Naredilo se je kopico, dalo se jo je na dva kola, pa neslo do trdega. Žival je to rada jedla. Kopice se različno dela. Če so delali gnoj, so delali tako, da se je voda notri stekala, na vrhu je bila pa kot slamnata streha. V Žerovnici smo dosti odvisni od jezera, nimamo rebrnine kot druge vasi. V Grahovem so imeli košenine na Slivnici. Brez jezerine ne bi preživali. Če je bilo suho, ni ostalo nič zelenega na jezeru, vse je bilo s koso pokošeno. To je bila kot rezerva. Pravilo je bilo: »Če se je jezero pospravilo, je bilo hudo, pa če se je pojedlo dosti češenj, je bila tudi glad.«

V Žerovnici ste znani po bačah.

63. leta se je vodovod naredil. Tukaj bližje smo v potok hodili s škafi, gori je bila pa bača pred vsako hišo. Živino smo pa napajali, kjer je bila brv.

Za prijatelje vam je ostalo kaj časa?

Kakšna ura je bila tudi za igro s kompanijo. Vse sorte smo se igrali. Kozo tolčt, vse je bilo prevrtano na Hribu, balinali smo kar po poti in dvoriščih, ris smo se igrali, pozimi pa domine in karte. Družba je bila zmeraj skupaj. Takrat besede nisi prelomil, jaz je še zmeraj ne bi, pa se danes tako lahko še pisano besedo prelomi. »Če je rekel, je rekel,« je veljalo. Tudi ni bilo sebičnosti in samozadostnosti, ki so jo prinesli moderní časi.

Ko ni bilo cerkve v Grahovem, je župnik Janez Jalen maševal v Žerovnici. Se ga spomnite?

Pri njem sem bil ministrant. Obrajtali so ga. Pisatelj je vedno fajn povedal, hudomušen je bil. Tam v enem četrtem razredu smo še v šoli imeli verouk in je prišel s slikami na kartonih o veroučnih temah. Spomnim se še prejšnjega župnika, Westra in Vinka Šego. Ta je stanoval na mostovžu pri Dovičavih, pri mojem dedku, ko sem bil star kakšni dve leti. Wester je bil strog, učitelj pa tudi. Stane Novljan. Popoldne, če so

ga videli, so se razbežali, da ni drug dan spraševal, zakaj se niso učili. V šoli mi je bilo zelo fajn. Kar sem slišal, sem si zapomnil. Strašno bi se šel rad kaj učiti, vsaj za obrt, če ne kaj drugega. Zanimalo me je ključavničarstvo, vse me je vleкло. Takrat so priučitve delali in sem se želel priučiti za električarja v Martinjaku, so ga pa že imeli. »Ta ne bo na kmetiji, kar za avti gleda,« je zame rekel kakšen sosed. Avti so bili zanimivi. Ni jih šlo veliko skozi vas. Če se ni sam ustavil, smo ga pa mi, smo šli kar na cesto. Še sestri imam; Danijelo,

» Če se je jezero pospravilo, je bilo hudo.«

ki živi v Dolenji vasi, in Ivanko, ki živi v Cerknici. Radi smo se imeli in se še imamo. Prevzel sem kmetijo, delal sem pa kot šofer in to zelo rad. Zanimala me je tudi mehanika.

Imate morda kakšen spomin na Miklavževo cerkvico na Slivnici?

Spomnim se, ko so Miklava razbili. V nedeljo pri kosilu je zagrmelo. Iz Grahovega so ustrelili gor, je priletelo glih nad oltar. Nekaj cegla, tri špire in par lajšt, pa bi bilo! Takrat ni bilo materiala za dobiti, veliko je bilo požganega. Že ko je zmanjkovalo materiala, je župnik Jalen zaprosil za cerkev, pa mu je bilo odbito. Komisija je odločala, ali bo za

štalo ali za Miklava. Pa so rekli: »Za štalo. Za hrano.« Potem je bila pa še akcija – Miklava razkriti in zadostiti potrebam po vaseh. Drugačni časi so bili, danes ni nobenega za obsojati. Vse se je naredilo iz nič, vse je bilo požgano, tudi orodja ni bilo. Tudi kapelico med Žerovnico in Grahovim so takrat podrli. Grozno. Na vogalu, ko se gre gori za Perkus, je bila, saj tlak je še. Ko sem bil otrok, se je zaključevala gostilna pri Perkusu. Spomnim se, ko je bila še v Grahovem pri Levarju. Smo šli mlatit in gospodar je dal za pijačo mlatičem in nam, ki smo tlačili. Sifon je bil imeniten! Gostilna je bila še pri Ogrincu in Oblaku, tam, kjer je bila kasneje trgovina.

Ruševine cerkvice so danes skrite v gozdu. Se jo je takrat videlo iz doline?

Takrat je bila Slivnica precej gola. Otroci smo gledali, če se je gori kaj kadilo. Nekdo je oglje žgal, otroci smo bili pa veseli, da bo Miklav kaj prinesel. Tretjino Slivnice se je kosilo. Kako je bil Pelanov laz velik! Še vem, kje je, drugačne barve drevje je tam, ko pogledaš.

Je res, da Žerovljani nimate skupne gmajne?

Ata je hodil h Krkotovim, žlahta so bili. Tam so rezali, pa še drugi možakarji so prišli, v delavnico. Eni so pleli košare, drugi so delali špine ... in so se pogovarjali, kaj se je kdaj naredilo. V Žerovnici so vso zemljo razdelili,

O vsaki pedi zemlje okoli domače vasi ve kaj zanimivega.

nimamo skupne gmajne. Rekli so, da ne bodo več pasli po skupni gmajni, da se samo škoda dela, in so si jo razdelili. Vsak je potem s svojim gospodaril. V dveh, treh rodovih so to do konca uredili. To je je bila modra poteza. Samo pota so skupna. Določili so tudi tarifo za kazen ali število dni v zaporu, če kdo ni imel denarja. Pogovarjali so se, kako je bilo najprej, po zemljiški odvezi. Takrat so vsaki hiši dodelili zemljo, še v juhah. Vedeli so, kako so razdelili, katere rodbine ni več, kdo je kaj zapravlil. Ko sem agrarno skupnost vodil, sem se tega spominjal. Nazadnje smo se na agrarni skupnosti zmenili, da potrjujemo, kar je bilo prej. Ene trikrat so delili. Prvič so jih vprašali, kaj bi radi. »Malo za drva, pa za vzdrževati stavbe.« Lažani so rekli, da za drva, vzdrževanje in trgovino. Pa imajo več kot mi, tudi Martinjak in Grahovo imata več. Hrib (pri cerkvi, o. p.) je bil pa že prej dodeljen za sejmišče in igro. To je bil javen prostor. Spomnim se še živinskih sejmov. 1842. so dobili odobritev sejma za vse večne čase. Tudi do 300 glav živine se je prodalo. Ko je prišlo do dogonov živine v zadruga, tukaj je bila v Grahovem, pa so se sejmi uknili. V vas so hodili tudi

mesarji, ki so nabavljali za protokol. Pri treh hišah v vasi je bila kar garancija, da bo dobro. Mesar je kar šel pa zastrigel. To je bilo za Miramare in za na Dunaj. Modrovali so, da gospoda hoče videti, da je žival zdrava, čista. To so bile naša, Anškova in Thincava štala. Zanimivo, futrali so pa s tistim, kar so imeli, z otavo, s slamo in koruznico. Naša vas je znana tudi po kolobarju, samo pri nas je bil sedemletni. Kolobarili so v smeri urinega kazalca na njivah okoli vasi. Stari oče in Mikavcov sta mi dala te podatke. Nehali so v začetku 70. let. Samo če je kdo rabil kakšno poljščino ali pa če se morala zemlja spočiti, je lahko izstopil iz kolobarja.

Kje so še vaščani iskali zaslužek?

Eni so furali. Tudi v gozdu so delali. Dedek je bil 20 zim na Hrvaškem, ata pa štiri. Pridne gospodinje so redile prašiče in svinje, ki so imele mladiče, in to je bil pomemben dohodek za posamezno družino.

Kaj ni bil v vaši hiši jelov strop iz leta 1661, po izročilu je k vam prišel iz šteberškega dvorca?

Ko sva z ženo podrla staro hišo in na njenem mestu delala novo, ga nisva

imela kam dati, pa sva ga prodala Narodnemu muzeju. Raziskali so ga, razstavljen pa še ni. Ko je bil Lunkov dedek mičken, mu je umrl oče. Mama se je v drugo poročila, otroka je pa hotela pustiti pri sestri, ki je živela pri Štentovih. Ta mali bratec je kar za vozom tekel. Potem je bil pri njej na Radleku, moj dedek je moral pa že služiti. Od 7 do 9 let je bil star. Na Studenem je bil. Drugi dedek, Logar Matevž, Dovičev, pa je dvema zetoma dal dva grunta, pa v Grahovem dva, pa v Cerknici tudi. Veliko je imel, nekako je moral biti povezan s Šteberkom.

Kdaj ste potem uredili hišo za kmečki turizem?

94. leta smo jo začeli urejati. Nismo bili prvi, pri prvih pa. Žena Ivanka je bila pobudnica, vsa družina pa jo je podpirala: sinova Andrej in Gorazd, hči Katarina in predvsem jaz sam. Hvaležen sem vsem za pomoč, Bogu pa za vse darove, ki jih je res veliko. K nam radi pridejo ljudje z vsega sveta. Ker to ni masovni turizem, se lahko vsakemu posvetiš. Za tiste, ki imajo radi naravo, je tukaj veliko zanimivega. Ko vse raziščejo, gredo pa drugam, saj je vse blizu.

ZAPOSLUJEMO

V prijetno delovno okolje vabimo novega sodelavca

KONTROLORJA TEHNIČNIH PREGLEDOV MOTORNIH VOZIL M/Ž

Delo je odgovorno in dinamično, plačilo pa stimulatívno.

Nudimo tudi izobraževanje za to delovno mesto.

Pogoj je končana V. stopnja tehnične smeri.

Za kakršnokoli vprašanje pokličite na telefon 01 709 78 10 ali pišite info@ttn.si.

**PO NOVEM OPRAVLJAMO
TEHNIČNE PREGLEDE ZA
TOVORNJAKE IN AVTOBUSE**

ttn AVTO d.o.o

Avtorica: **Silvestra Kotar**

Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Praznik Krajevne skupnosti Rakek

10. marca smo v športni dvorani obeležili praznik Krajevne skupnosti Rakek. Prireditev ni bila le priložnost, da se spomnimo dogodkov v letu 1942, ko so Rakovčani pogumno stopili na negotovo pot boja za svobodo, ampak tudi možnost, da pokažemo, da je njihov klic po miru in sožitju uslišan. Rdečo nit proslave so tkali verzi Karla Destovnika - Kajuha, s čimer smo se poklonili tudi njemu, ki se je s svojimi pesmimi dotikal premnogim nedosegljive prihodnosti. Njegovi verzi, ki so bili položeni v usta današnjih mladih, so glas tistih, ki so v prelomnih časih polni idealov sanjali boljši jutri – pomlad, ljubezen, toplino človeške skupnosti. Danes imamo ta »jutri«, moramo ga imeti, tudi za njih! Nastopili so Godba Cerknica, učenci recitatorji in otroški ter mladinski pevski zbor Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek, Komorni zbor Fran Gerbič, Vokalna skupina Cluster, Folklorna skupina Kulturnega društva (KD) Rak Rakek, Mešani pevski zbor KD Rak Rakek, telovadke Športnega društva Špička in voditeljica **Maja Malc**. Prisotne sta nagovorila tudi župan **Marko Rupar** in predsednik krajevne skupnosti **Milan Ivančič**, slavnostni govornik pa je bil zgodovinar, raziskovalec slovenske vojaške zgodovine **dr. Damijan Guštin**. Celotna prireditev je slavila tiste vrednote, ki so opogumljale v težkih trenutkih zgodovine: svobodo, mir, ljubezen. So brezčasne in zato neuničljive. Naj klic iz nekoč v danes nikoli ne utihne – v opomin ter spomin. Nad programom prireditve, ki je letos prvič umeščena med javne kulturne prireditve, ki so v interesu občine Cerknica, pa je bdela Organizacijski odbor 13. marec.

Višje cene storitev

V četrtek, 16. marca, je potekala tretja redna seja Občinskega sveta Občine Cerknica. Svetniki so bili pred težko nalogo, saj so zaradi vzdržnosti občinskega proračuna morali potrditi sklep o spremembi sklepa o določitvi cen programov predšolske vzgoje in varstva v Vrtcu Martin Krpan Cerknica, sklep o soglasju k ceni storitve pomoči družini na domu ter elaborate o oblikovanju cen za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode, o oblikovanju cen za oskrbo s pitno vodo in o oblikovanju cen za ravnanje s komunalnimi odpadki v občini Cerknica, ki prinašajo nekoliko višje cene storitev.

Kot je poudaril župan **Marko Rupar**, država vse več izdatkov obeša na občinske proračune. Tak primer je dvig plač pomočnicam vzgojiteljic. »To je za proračun dodatno, nepredvideno breme, ki ga trenutno še lahko pokrivamo, težava pa bo v jesenskem času, ko bo treba zadevo reševati z rebalansom. Teorija, ki jo trdi ministrica za javno upravo, da se sredstva pokrivajo z dvignjeno povprečnino, ne drži, saj se to direktno zajeda v proračun. Praksa aktualne vlade je sprejemanje uredb in drugih predpisov brez predvidenih

finančnih posledic,« je opozoril Rupar in dodal, da se strinja, da je veliko poklicev podcenjenih, vendar ga žalosti, da so plačnik vladnih dogovorov občine.

Svetniki so potrdili ceno za prvo starostno obdobje (1–3 let) v višini 601,83 evra, kar je za 11,35 evra več, za drugo starostno obdobje (3–6 let) nova cena znaša 409,24 evra in je višja za 5,85 evra, za kombinirane oddelke (2–6 let) in oddelke 3–4 let je cena dražja za 7,49 evra in znaša 467,42 evra. Povišanja cen ni podprla svetnica **Iva Dimic**, ki je bila jasna, da občine niso dobile višje povprečnine za to, da bi reševale obljube vlade, prav tako pa se ji ne zdi pravi način, da bi se breme preložilo na starše. Na seji so svetniki podali pozitivno mnenje k imenovanju **Jasne Maček** za ravnateljico Vrtca Martin Krpan Cerknica in pa imenovali predstavnike ustanovitelja v svete zavodov – Vrtec Martin Krpan Cerknica **Špela Porok**, **Ladislava Klančar** in **Daca Petrič**, Osnovna šola (OŠ) Notranjski odred Cerknica **Breda Opeka Likar**, **Vesna Avsec** in **Tina Kranjc**, OŠ »Jožeta Krajca« Rakek **Dragica Udovič**, **Luka Svet** in **Alexandra Gregorc**, Glasbena šola Frana Gerbiča Cerknica **Daša Joželj Kranjc**, **Anton Rot** in **Klemen Krajc**, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica **Saša Svet** in **Aleš Štefančič**, Notranjski regijski park **Andrej Janežič**, **Miha Modic** in **Jasna Zalar**, Svet lokalnih skupnosti Centra za socialno delo Primorsko-Notranjska **Luka Kočever**.

Med drugim je bil na občinski seji sprejet Sklep o soglasju k ceni storitve pomoči družini na domu. Zakon o socialnem varstvu določa, da socialnovarstveno storitev pomoč družini na domu zagotavlja in financira občina, in sicer najmanj v višini 50 odstotkov cene storitve. Svetniki so potrdili, da bo subvencija k ekonomski ceni iz občinskega proračuna znašala 20,33 evra na uro za delavnik (2,49 evra več kot

leta 2022) in 26,75 evra na uro za delo na dela proste dni (2,72 evra več kot leta 2022). Glede na izkazane potrebe uporabnikov po podaljšanju storitve so svetniki potrdili še subvencijo 21,02 evra na uro za storitev v popoldanskem času od 15. do 22. ure.

Pri točki o potrjevanju cen komunalnih storitev pa je razprava med svetniki tekla o tem, kaj pomenijo različne subvencije za infrastrukturni napredek občine. Župan je povedal, da je v proračunu že predvidenih 305.000 evrov za subvencije vseh obveznih gospodarskih javnih služb, sicer bi bil dvig cen bistveno višji. Subvencija znaša na gospodinjstvo na letni ravni dobrih 70 evrov. Vendar je zaradi subvencij manj denarja za nujno potrebne naložbe, zlasti na vodovodnem omrežju. »Treba je nekaj narediti na zmanjšanju teh izgub, živimo v zeleni občini, vedno se hvalimo z zelenimi projekti, po drugi strani pa 1,4 mio m³ vode zlijemo stran,« je izpostavil podžupan **Domen Petan**. Župan se je z njim vsekakor strinjal, vendar občina nima treh milijonov evrov, ki bi jih vložila v investicije za zmanjšanje izgub na vodovodnem sistemu. Občina je računala na evropska sredstva, vendar manjši vodovodni sistemi niso imeli možnosti prijave na razpise, kar je velika škoda.

Z občinskimi subvencijami bo skupna cena položnice za komunalno (oskrba s pitno vodo, odvajanje komunalne odpadne vode, čiščenje odpadne vode, zbiranje komunalnih odpadkov, obdelava komunalnih odpadkov, odlaganje komunalnih odpadkov) za povprečno štiričlansko gospodinjstvo, ki je priklopljeno na kanalizacijo, znašala 76,98 evra, kar je 15,34 evra več kot v preteklem letu. Brez subvencije bi bil ta znesek 84,29 evra. Štiričlansko gospodinjstvo, ki ima greznico oziroma malo čistilno napravo, pa bo po novem plačalo 68,78 evra, kar je 12,76 evra več kot v preteklem letu.

Cerknica med najboljšimi občinami

Konferenca Zlati kamen je vsakoletno srečanje deležnikov s področja lokalne samouprave. Na dogodku v sklopu raziskovalnega projekta o razvojnem napredku slovenskih občin podelijo tudi naziv zlati kamen.

Za nagrado se je potegovala tudi Občina Cerknica, ki je bila med preostalima finalistkama Občino Vrhnika in Občino Postojna s strani strokovne komisije prepoznana kot razvojno najperspektivnejša občina v regiji Osrednja in Jugovzhodna Slovenija z Notranjsko. Osnova za selekcijo dvanajstih kandidat (po tri za vsako od štirih regij) je kompleksna večmesečna analiza občin, ki vključuje pregled kvantitativnih kazalnikov, vključenih v indeks ISSO, kvalitativno analizo občin, kjer razčlenjujejo vrsto »mehkih« dejavnikov, ter vsebinski pregled ključnih projektov občin. Glavno nagrado zlati kamen 2023 je prejela občina Ankaran.

Župan **Marko Rupar** je zadovoljen, da je napredek Občine Cerknica izstopal med 212 slovenskimi občinami. Gre za rezultat dobrega sodelovanja vseh zaposlenih v občinski upravi z občinskim svetom, javnimi zavodi, društvi in seveda občani. Župan se zahvaljuje za vse konstruktivne predloge in pripombe, ki usmerjajo v napredek občine.

V obrazložitvi strokovne komisije je zapisano: »Cerknica nima velikih projektov z zvenečimi imeni. O dosežkih v kraju govorijo bolj kot ne zadržano. Toda vrednosti merljivih kazalnikov dokazujejo, da se kraj razvija vztrajno, predvsem pa celovito in uravnoteženo. To lahko razberemo tudi iz občinskih dokumentov: Cerknica je med maloštevilnimi kraji, kjer dajejo za področja, kot sta kultura ali varnost, skoraj toliko denarja kot za ceste. Razvojne projekte najdemo po celotnem območju občine, precej pozornosti pa dajejo tudi

ranljivim skupinam. Za največji biser občine – Cerkniško jezero – vzorno skrbijo v okvirih nagrajenega Notranjskega parka. Pri tem je posebej zgledno, kako so v delovanje parka vpletli prebivalstvo in druge deležnike – in ta povezovalnost sodi med značilnosti občine. O močni socialni koheziji in o poudarjeni skrbi za okolje pričajo tako kazalniki kot pogled na aktivnosti. V občini so začeli skrbeti za varčevanje z energijo, vrsta projektov meri na samooskrbo, rabo lesa, obnovo degradiranih objektov ter ohranjanje kulturne dediščine (obrti) – vse to so elementi odpornosti. Povezanost prebivalcev v občini pa ne pomeni, da je kraj na zunaj zaprt – to vidimo že v odzivu na humanitarno krizo v Ukrajini.«

Dan Centra za združeno usposabljanje vojske

21. marca 2013 je z odredbo ministrstva za obrambo v veljavo stopila formacija Centra za združeno usposabljanje, ki se je preoblikovala iz Centra za bojno usposabljanje. Preoblikovanja se v Vojašnici barona Andreja Čehovina Postojna vsako leto spominjajo z Dnevom Centra za združeno usposabljanje slovenske vojske. Danes enoto sestavljajo štiri podenote: enota za raziskave in simulacije, osrednje vadišče SV Postojna, enota za preverjanje bojne usposobljenosti in enota vojašnice Postojna. Z njihovim delom se je na priložnostnem dogodku seznanil tudi župan **Marko Rupar**. Sprejela sta ga poveljnik polkovnik **Boško Haupt** in namestnik poveljnika podpolkovnik **Darko Peče**. Slavnostni govornik je bil poveljnik sil Slovenske vojske general major **Roman Urbanč**. V postojnski vojašnici pa se že pripravljajo tudi na seznanitev vojaških obveznikov, generacije 2005, ki se je bodo udeležili tudi obvezniki iz občine Cerknica. V Postojno se bodo odpeljali s traktorjem in okrašenim vozom. ■

Katalog urbane opreme

Urbana oprema je skupni izraz za predmete in opremo, nameščeno na ulicah in cestah v naselju in služi različnim namenom. To so klopi, koši za odpadke in podobno. Urbana oprema je ponekod postala zelo značilna in predstavlja identiteto določenega kraja. Občina Cerknica ni imela enotne urbane opreme, zato smo se odločili, da pristopimo k pripravi koncepta enotne podobe. Katalog so oblikovale arhitektke **Hana Geder**, **Sara Hočevar** in **Pina Šegula Seršen** iz podjetja Archinauts, arhitekturno projektiranje in oblikovanje, d. o. o., in bo osnova za umeščanje elementov. V prihodnjih proračunskih letih pa bomo, glede na potrebe, zagotovili sredstva za postopno zamenjavo urbane opreme po različnih krajih in lokacijah. Zasedujemo cilj postavitve enotne urbane opreme, ki bo specifična za občino Cerknica in bo povečala njeno prepoznavnost in atraktivnost. Neposredni učinek pa se bo kazal v urejeni podobi krajev. ■

Priznanja najzaslužnejšim na področju zaščite in reševanja

Prvi dan v marcu obeležujemo svetovni dan civilne zaščite (CZ), ki ozavešča o pomenu zaščite in reševanja ob naravnih in drugih nesrečah ter o vlogi pripadnikov CZ pri varstvu pred različnimi nesrečami, pri varovanju premoženja in človeških življenj.

1. marca 2023 je bilo na slovesnosti na Brdu pri Kranju skupaj podeljenih 43 priznanj – štirje bronasti, šest srebrnih in štirje zlati znaki, 19 bronastih znakov – požar na Krasu, devet plaket in najvišje priznanje – za življenjsko delo, kipec Civilne zaščite. Skupno so pripadnikom civilne zaščite letos podelili 306 priznanj.

Na ravni regije se je slovesni dogodek Regijskega štaba Civilne zaščite za Notranjsko odvil 2. marca v Kulturnem domu Cerknica. »Lansko leto je bilo eno napornejših v moji poveljniški dobi. Narava nam je spet nastavila ogledalo in prepričan sem, da smo se v njem lepo videli in da smo bili na te stvari pripravljeni. Govorim o treh velikih požarih v naravi, spomladi na Gorenjskem, poleti na Krasu in pod Socerbom ter o nesreči v družbi Melamin v Kočevju. Najobsežnejši dogodek je bil požar na Krasu, kjer je bilo skupno angažiranih 20.600 ljudi, od tega 15.000 gasilcev, ostali pa so bili pripadniki podpornih enot, od policije, vojske, civilne zaščite in občinskih struktur,« je povedal slavnostni govornik, poveljnik Civilne zaščite **Srečko Šestan**.

Poveljnik Regijskega štaba Civilne zaščite za Notranjsko **Sandi Curk** je spomnil še na sušo, ki je v občini Loška dolina povzročila veliko težav z oskrbo s pitno vodo. »Požar na

Krasu je bila velika zmaga nad naravo. To vojno smo dobili skupaj in prepričan sem, da bomo nanjo pripravljeni tudi v prihodnjih mesecih in letih. Velika večina tukaj prisotnih je bila verjetno tudi na tem požaru. Vi ste del sil, na katere lahko vedno računamo, ko udari nesreča,« se je prejemnikom priznanj zahvalil Curk.

Gostitelj prireditve, cerkniški župan **Marko Rupar**, je najprej poudaril, da je ponosen, da lahko gosti toliko požrtvovalnih in dobrih ljudi. V cerkniški občini so v zadnjih dvanajstih letih veliko vložili v gasilstvo; posebej ponosen pa je na Dom zaščite in reševanja z medgeneracijskim centrom na Rakeku. Zaradi vseh svojih prizadevanj na področju zaščite in reševanja je bil Rupar tudi med letošnjimi prejemniki priznanj. Srebrni znak je prevzel na osrednji državni prireditvi na Brdu pri Kranju. Poleg Ruparja je iz notranjske regije na osrednji državni slovesnosti prejel priznanje še poveljnik Gasilske zveze (GZ) Ilirska Bistrica **Janez Kastelic**. Župan Marko Rupar si od leta 2010, ko je nastopil svoj prvi županski mandat, ves čas prizadeva za zagotavljanje čim boljših pogojev za delovanje gasilskih društev in civilne zaščite v občini Cerknica. Kot je zapisano v obrazložitvi, pri županu Marku Ruparju ni ostalo samo pri načelni podpori, ampak jo je s soglasjem občinskega sveta tudi ustrezno finančno ovrednotil, da zadostuje potrebam tako civilne zaščite kot petnajstih gasilskih društev, ki delujejo v občini Cerknica. »Prepoznal je njihov pomen tako z vidika požarne varnosti

kot tudi z vidika povezovanja in sodelovanja v krajih. Potrebe gasilcev se s prihodom novih tehnologij, razvojem gasilskih tekmovanj in opreme, številnih izobraževanj večajo. Prav tako pa se večja tudi število naravnih nesreč, zato je še kako nujno slediti tem potrebam. In župan Marko Rupar se tega zaveda, saj je bil zraven pri intervencijah ob žledolomu in poplavah leta 2014, vetrolomu, pa ob požaru v Fragmatu 2019, v letih 2020 in 2021 pa se je skupaj s civilno zaščito bojeval proti covid-19. V času epidemije so občinske službe homogeno delovale in bile dober zgled tudi ostalim občinam. Povezanost se je nadaljevala tudi v času ukrajinske krize. Občina in civilna zaščita sta nudili vso potrebno podporo beguncem in skupaj s humanitarnimi organizacijami organizirali akcije zbiranja pomoči. V vseh teh stresnih situacijah se je župan izkazal kot izvrsten strateg, miren sogovornik in odličen koordinator med različnimi občinskimi, regijskimi in državnimi službami. Marko Rupar se kot župan trudi, da bi se vse krajevne skupnosti v občini tudi na področju gasilstva enakomerno razvijale. Ima posluš za potrebe prostovoljnih gasilskih društev, kar dokazujejo številne nove pridobitve pri opremljenosti, vozniških in celo pri infrastrukturi. V zadnjih letih sta se obnovila gasilska doma v Bezuljaku in Otavah, njegov največji in najpomembnejši projekt na področju gasilstva pa je zagotovo izgradnja Centra zaščite in reševanja z medgeneracijskim centrom Rakek. Županovi odločnosti, zavzetosti in podpori gredo zasluge,

da je danes, po mnogih letih iskanja lokacije in številnih zapletih, center zgrajen,« piše v obrazložitvi priznanja. Župan je na slovesnosti izpostavil, da je srebrni znak priznanje vseh, ki so se v zadnjih letih trudili in sodelovali s ciljem izboljšanja pogojev službe zaščite in reševanja.

Na prireditvi v cerkniškem kulturnem domu so podelili petnajst spominskih plaket podjetjem in posameznikom, ki so se v regiji izkazali med epidemijo covid-19, štiri bronaste znake civilne zaščite za posredovanje v velikem požaru na Krasu, šest bronastih znakov civilne zaščite za splošne zasluge, štiri srebrne in dva zlata znaka civilne zaščite. Na koncu so podelili še štiri priznanja ob visokem jubileju gasilskih društev: Prostovoljnemu gasilskemu društvu (PGD) Dolenje Jezero ob 100-letnici, PGD Slavina ob 120-letnici in PGD Nova vas na Bokah ter PGD Pivka ob njuni 130-letnici.

Poveljnik civilne zaščite Srečko Šestan je nagrajencem čestital in opozoril, da smo lahko pri nas upravičeno ponosni na množičnost in tradicijo prostovoljstva. Povedal je, da so lani vsi reševalci v sistemu zaščite in reševanja opravili skoraj 34.000 intervencij, kar pomeni 93 vsak dan, v različnih vlogah pa je pri teh posredovanjih sodelovalo približno 200.000 ljudi. »Zahvaljujem se vam in vašim družinam, ker puščate neizbrisen pečat slovenskemu sistemu,« je sklenil Šestan.

Prireditve je povezovala **Maruša Mele Pavlin**, glasbeno pa so jo popestrili **Ana Štefan** ter učenci Glasbene šole Vilija Marinska – **Tim** in **Jan Miškulin** ter **Nal Petrič**.

Priznanja CZ za notranjsko regijo

Spominske plakete podjetjem in posameznikom, ki so se izkazali med epidemijo covid-19

Peter Hribar, Simona Galiani, Nataša Petrič, Ana Kraševc, Nada Petrič, Pavla Troha, Edes Prešeren, Barbara Mele, Milena Maljevac, Patricija Radojevič, ebm-papst Slovenija, d. o. o., Gasilska zveza Cerknica, Konem color, d. o. o., Pam viličar, d. o. o., in Rotary klub postojna – Cerknica.

Požar na krasu – bronasti za enkratno dejanje

Nujna medicinska pomoč Sežana, Nujna medicinska pomoč Ilirska Bistrica, Nujna medicinska pomoč Postojna in Občina Komen – na Brdu

Bronasti znak civilne zaščite

Robert Grk – Civilna zaščita občine Hrpelje-Kozina

Simon Hlačar – poveljnik Civilne zaščite občine Sežana, gasilec, predsednik PGD Sežana

Matjaž Modic – predsednik PGD Velike Bloke

Marjan Pelko – načelnik Policijske postaje Kozina

Robert Smrdelj – župan občine Pivka

Mitja Jerič – Klub vodnikov reševalnih psov Postojna, vodja enote za izvidovanje s psi

Srebrni znak civilne zaščite

Igor Marentič – župan občine Postojna

Eugen Ivančič – Klub vodnikov reševalnih psov Postojna, član enote za izvidovanje s psi

Blaž Turk – vodja slovenskih gasilcev na požaru v Makedoniji, pomočnik vodje intervencije na Krasu

Marko Gorše – PGD Stari trg pri Ložu, GZ Loška dolina, član poveljstva Gasilske zveze Slovenije

Zlati znak civilne zaščite

Klavdij Čepirto – PGD Pivka, do nedavnega občinski gasilski poveljnik Občinskega štaba CZ

Boštjan Triler – PGD Postojna, dva mandata predsednik, član upravnega odbora, predavatelj in inštruktor

Na državni slovesnosti, ki je potekala 1. marca na Brdu pri Kranju, pa sta priznanje prejela:

Janez Kastelic – srebrni znak, PGD Knežak, GZ Ilirska Bistrica, poveljnik GZ Ilirska Bistrica, član štaba CZ,

Marko Rupar – srebrni znak, župan občine Cerknica.

Animirani rojstni dnevi

Praznovanje otrokovega rojstnega dne zunaj doma in organizacija teh dogodkov s strani zunanjih izvajalcev sta vse pogostejša. Medtem ko si se v prejšnjem stoletju za takšno zabavo moral odpeljati v Ljubljano, je zadnje desetletje pestra ponudba tudi v naši občini, v njej pa nekaj zase najdejo tudi odrasli.

Plesni klub Evora

Prvi, ki je v cerkniški občini začel organizacijo rojstnodnevni zabav, je bil Plesni klub Evora, in sicer že leta 2012. Idejo za organiziranje rojstnodnevni zabav je ustanoviteljica kluba **Tea Obrol** dobila že v svojem otroštvu: »Jaz sem blokovski otrok in vem, kako je, če si želiš povabiti prijateljčke na rojstni dan, pa doma nimaš dovolj prostora. Kot otrok sem zabavo vedno imela, saj smo v stanovanju k sreči imeli dovolj prostora, pa tudi starša sta bila vedno izredno angažirana. Pripravila sta vse, od hrane, pijače, do iger, tudi animacije,« pove. »Sem pa imela ogromno prijateljic, sošolk, ki rojstnodnevne zabave niso imele, ker enostavno niso imeli dovolj prostora,« še doda. Za organizacijo zabav v Plesnem klubu Evora skrbi ekipa šestih animatork, ki so usposobljene za delo z otroki in ob tem neizmerno uživajo, kar se pozna tudi na njihovih praznovanjih, saj se otroci vsako leto vračajo in tudi odzivi staršev so izredno lepi. Pri organizaciji rojstnega dne poskrbijo res za vse: »Pice, prigrizki, pijača, pribor za pogostitev, fotografiranje (fotografije pozneje staršem pošljemo prek e-pošte), vodenje s strani animatorjev (igre, rekviziti), darilo za slavljenca in tematska zabava.« Na starših je le to, da prinesejo torto, seveda, če želijo, drugače pa jim lahko pomagajo tudi pri tem. Na voljo pa imajo tudi program, ki ne vsebuje pogostitev, temveč samo zabavo. Naredijo lahko tudi tematsko vabilo. Namreč: pri vseh tematskih zabavah obstaja rdeča nit; to pomeni, da so v kostumu tako animatorke kot otroci. »Na vsaki tematski zabavi imamo kostum, določene pripomočke za otroke, tudi ustvarjamo, naredimo tematske igre, plesno zabavo, športne igre, poligon ... Tudi našo dvorano in prostor za pogostitev okrasimo tematski primerno,« našteva Tea. V Plesnem klubu Evora imajo na voljo sedem tematskih zabav, a pripravljajo novosti, ki jih bodo kmalu razkrili. Slavljenci lahko sedaj izbirajo med naslednjimi temami: princeske in principi, gusarke in gusarji, Indijanke in Indijanci, športno-plesni rojstni dan, pižama party, žoga žur in kuharski mojstri. Ideje za tematske zabave v Plesnem klubu Evora dobijo kje drugje kot pri otrocih:

Ekipa Plesnega kluba Evora

» Jaz sem blokovski otrok in vem, kako je, če si želiš povabiti prijateljčke na rojstni dan, pa doma nimaš dovolj prostora.«

»Navdih so otroci, ki plešejo pri nas. Pri njih vidimo, kaj jih navdihuje.« Za praznovanje rojstnih dni imajo na voljo petek, soboto in nedeljo, saj imajo med tednom vsak dan dvorano zasedeno z rednimi plesnimi tečaji. Se pa termini izredno hitro polnijo in imajo trenutno zasedene termine tudi že v maju.

Najprej le ples

Plesni klub Evora sicer v Cerknici deluje že od leta 2005. Najprej je bil le plesna šola, ko pa so dobili stalne prostore v veliki dvorani pod Novo ljubljansko banko v središču Cerknice, so razširili ponudbo. Njihova glavna dejavnost so plesni tečaji. Glavna zvrst, ki jo poučujejo, je hip hop. Kar nekaj ponudbe imajo tudi za odrasle; plesna vadba salsation, hatha joga, družabni plesi za pare, poročni plesni tečaj ipd., dodatna ponudba pa so tudi omenjene rojstnodnevne zabave. Leta 2014 so kot prvi na cerkniškem območju ponudili poletno počitniško varstvo. Aktivni so tudi na različnih dogodkih in animacijah za otroke. »Zelo pa smo dejavni tudi na tekmovalnem področju, posebej hip hopu in street dance showu. Lahko se pohvalimo s številnimi dosežki na državni in mednarodni ravni. Imamo tudi svetovno podprvakinjo in kopico izjemnih uvrstitev, ki se jih je v 18-letnem udejstvovanju nabralo že zelo veliko,« je ponosna Tea Obrol.

Neverland

Rojstnodnevne zabave pa organizirajo tudi v Neverlandu. »Zgodba o Neverlandu se je začela pisati pred malo več kot petimi leti. Dolgoletni prijateljici sva takrat zaključevali več kot desetletno aktivno voditeljsko pot pri skavtih. To je v nama pustilo tako velik pečat, da sva si delo z otroki želeli nadaljevati še naprej. Porodila se nama je ideja, da bi organizirali rojstnodnevne zabave za otroke,« pove **Tjaša Dernikovič**. »Izkušenj in idej sva imeli veliko, zato sva kar objavili letak in takoj sva dobili povpraševanje,« jo dopolni **Janja Mihelčič**. Prva rojstnodnevna zabava je bila decembra 2017, do danes pa so jih organizirali že skoraj 400. Njihove rojstnodnevne zabave so namenjene otrokom od četrtega leta dalje in trajajo tri ure. »Starši s seboj prinesejo pijačo in prigrizke, mi pa pripravimo pogostitev in animacijo za otroke. Zabavo tudi fotografiramo, da se ohranijo spomini in da tudi starši vidijo, kako so se otroci zabavali, saj jih med praznovanjem ni z nami,« pove Tjaša.

Ocenjujeta, da je optimalno število otrok za zabavo tja do 16, se pa prilagodita tudi večjim skupinam povablencev. V Neverlandu ponujajo več kot deset različnih tematik, vse pa so prilagojene starosti in številu otrok. »Najmlajšim otrokom lahko pripravimo lov na skriti zaklad, ustvarjanje, ples in igro z žogami ter ostalimi športnimi rekviziti,« povesta sogovornici. Za športne navdušence imajo na voljo zabave s športno tematiko – športne in štafetne igre, nerf bitko ali Exatlon, ki je trenutno ena najbolj priljubljenih tematik. »Pri tej tematiki smo želeli poustvariti vzdušje iz istoimenske oddaje, kar pomeni, da otrokom pripravimo različne poligone in spretnostne izzive, ki jih premagujejo v dveh skupinah,« razloži Janja. Tudi otrokom, ki imajo radi pustolovščine, ni dolgčas, saj pri njih lahko izbirajo med sobo pobega, detektivskim rojstnim dnevom, pripravo čarovniškega napoja ali pa vstopijo v svet Harryja Potterja in postanejo čarovniki na Bradavičarki. Rojstnodnevna zabava pa lahko postane Masterchef kuharsko tekmovanje, kjer otroci nastopijo v vlogah kuharskih mojstrov, postanejo lahko tekmovalci v kvizu Male sive celice, izbirajo pa lahko tudi med lego ali disko zabavo s karaokami ali doživetjem v naravi – jahanje, paintball bitka za otroke od osmega leta dalje, lov na skriti zaklad ali preživetje v naravi.

Na vsaki rojstnodnevni zabavi imajo otroci tudi čas in prostor za prosto igro z žogami in ostalimi športnimi rekviziti. Ves čas spremljajo želje otrok in tematike proti prilagajajo ter dodajajo nove.

Rojstnodnevne zabave Tjaša Dernikovič, Janja Mihelčič in **Sara Žnidaršič** prirejajo v Salezijanskem mladinskem centru

v Cerknici, a se z veseljem odpeljejo tudi na drugi konec Slovenije in popestrijo dogodek ali rojstni dan z animacijo.

Dober odziv na rojstnodnevne zabave je Tjaši in Janji dal pogum, da sta začeli pripravljati tudi druge dogodke za otroke, ki so se jim kmalu pridružili tudi dogodki za družine, npr. iskanje skritega zaklada po Cerknici, začarani gozd na Slivnici, kolesarska dogodivščina okrog Cerkniškega jezera, in ostale aktivnosti. V naboru dejavnosti niso pozabili tudi na odrasle, za njih lahko pripravijo timbilinge za podjetja. Kar nekaj dogodkov za družine pripravljajo tudi v sklopu tematskih vikendov, ki jih organizira Notranjski park. »Z njihovo pomočjo in podporo smo izdale tudi knjižico Jezerska dogodivščina, ki vas popelje po tematski poti Drvošec na Cerkniškem jezeru,« povesta sogovornici Janja in Tjaša.

» Za otroke pripravljamo tudi druge dogodke, kot so: otroško silvestrovanje, pustno rajanje, pozdrav poletju, gladiatorske igre.«

Najem napihljive igralnice

Čisto sveže v ponudbi Neverlanda je najem napihljive igralnice. »Gre za napihljivo igralo s toboganom in različnimi ovirami, ki poskrbijo za zabavo in navdušenje otrok. Z na-

pihljivo igralnico lahko popestrimo rojstnodnevno zabavo, možen pa je tudi najem za druge priložnosti,« razloži Tjaša. »Za otroke pripravljamo tudi druge dogodke, kot so: otroško silvestrovanje, pustno rajanje, pozdrav poletju, gladiatorske igre. Gre za dogodke, kjer je poudarek predvsem na igri in druženju otrok. Med poletnimi počitnicami se otroci lahko udeležijo gozdnih počitnic v deželi Nije in gorskih počitnic na Uskovnici,« nato nadaljuje. Različne delavnice pripravljajo tudi za vrtčevske in osnovnošolske skupine (iskanje zaklada, otroški paintball, soba pobega, športne in štafetne igre ...).

Kot animatorke pa Tjaša, Janja in Sara, ki so vedno odprte za nova sodelovanja in se z veseljem spustijo v načrtovanje novih projektov, pridejo tudi na dogodek, kjer je treba animirati in zabavati otroke (poroke, poslovni dogodki, pikniki za zaključene skupine ...).

Tjaša Dernikovič in Janja Mihelčič sta leta 2017 začeli z organizacijo rojstnodnevni dogodkov.

Izboljšanje delovnih pogojev tudi s certifikati

V Sloveniji se že več kot 300 podjetij in organizacij ponaša s certifikatom Družini prijazno podjetje. Certifikat zagotavlja kratkoročne in dolgoročne pozitivne učinke usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih, ki se kažejo v zmanjšanju fluktuacije, kvot bolniških odsotnosti in nege, števila nezgod ipd. ter povečanju zadovoljstva, motivacije in pripadnosti zaposlenih, kar ima tudi pozitivne ekonomske učinke. V cerkniški občini se lahko s certifikatom Družini prijazno podjetje pohvali ebm-papst iz Podskrajnika. Pred kratkim pa je prejelo tudi certifikat Družbeno odgovoren delodajalec.

Družini prijazno podjetje

Pridobitev certifikata Družini prijazno podjetje je svetovalni in revizorski postopek, ki pomaga delodajalcem uvajati ukrepe za boljše upravljanje s človeškimi viri, s poudarkom na usklajevanju poklicnega in družinskega življenja zaposlenih. S pomočjo zunanjega ocenjevalca/svetovalca se določi načrt vpeljave ukrepov v podjetju. Njihov cilj je izboljšanje upravljanja delovnih procesov in kakovosti delovnega okolja za boljše usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. V cerkniški občini se po naših podatkih s certifikatom Družini prijazno podjetje lahko pohvali le podjetje ebm-papst iz Podskrajnika.

Silva Šivec iz Območne obrtno-podjetniške zbornice Cerknica pove: »Podjetnike obveščamo o mnogočem, odločitev pa je na vsakem posamezniku in potrebi njegove dejavnosti.« Območna obrtno-podjetniška zbornica Cerknica podjetnikov tako načrtno ne spodbuja k pridobitvi certifikatov.

Sto ukrepov

Postopek pridobivanja certifikata Družini prijazno podjetje je opisala vodja kadrovske službe in prokuristka podjetja ebm-papst **Sara Čučnik**: »Naše podjetje je pravzaprav prva generacija podjetij, ki so se odločila za ta korak pridobivanja certifikata, to je bilo že leta 2007. V kadrovske službi smo preverili, kaj je cilj certifikacije, in že takrat ugotovili, da ima naše podjetje zahteve, ki jih certifikat vsebuje, že kar nekaj let vpeljane. Šlo je pravzaprav zgolj za formalizacijo nečesa, kar v podjetju že imamo.«

Sam postopek pridobitve certifikata je vezan na približno sto ukrepov, ki so že definirani, naloga podjetja pa je, da določeno število ukrepov sprejme, so pa tudi ukrepi, ki so že po definiciji obvezni. »Pri pridobivanju certifikata ti seveda pomagajo svetovalci, skupaj se preveri ukrepe,

Podjetje ebm-papst je prva generacija podjetij, ki so se odločila za pridobivanje certifikata Družini prijazno podjetje.

dokumentacijo in naredi izbor,« razloži sogovornica. Doda: »V to skupino so vključeni tudi predstavniki zaposlenih in sindikat, ki pomagajo pri oblikovanju ukrepov.«

Novorojenčkom telegram, prvošolcem paket potrebščin

Podjetje ebm-papst je polni certifikat Družini prijaznega podjetja prejelo leta 2010. Vsaka leta sledi štirinajstim ukrepom. Že od leta 2007 imajo starši, ki imajo doma prvošolčka, prvi šolski dan prost. »To je bilo res dobro sprejeto, ker je res pomembno, da otroku pomagaš pričarati en tak lep spomin za prvi dan šole in da si seveda prisoten,« z nasmehom pove Sara Čučnik. Prost dan staršem prvošolcev od leta 2020 odreja tudi novela zakona o delovnih razmerjih, a ko so v podjetju ebm-papst uvedli to novost, država te ugodnosti še ni omogočala. »Zato zdaj razmišlja-

» Naši nemški kolegi so že vpeljali možnost pogovora s psihoterapevtom za zaposlene in o tem ukrepu razmišljamo zdaj tudi mi.«

mo že o malce drugačnem ukrepu – to je prostem dnevnu za starše devetošolcev, ko gre njihov otrok na informativni dan za srednjo šolo,« nadaljuje sogovornica. Mamicam v podjetju omogočajo usklajevanje delovnega časa, kar pomeni, da lahko svoje delo organizirajo v dopoldanskem času,

Letni zbor članov

V soboto, 18. marca, je v dvorani gasilskega doma v Cerknici potekal redni zbor članov Medobčinskega društva invalidov (MDI) Cerknica-Loška dolina-Bloke. Zbrane je nagovoril župan občine Loška dolina **Matjaž Antončič**. Dnevni red zbora članov je obsegal enajst točk; med drugim so predstavili delo v letu 2022 ter potrdili program dela in finančni plan za leto 2023. Obveznostim je sledilo še neformalno druženje, za prijetno vzdušje pa je s harmoniko poskrbel **Klemen** iz Starega trga.

📷 Mario Žnidaršič

Matic na obisku

Na prvi pomladni petek smo v Grahovo dobili prav poseben obisk. Obiskala sta nas **Matic Prudič** in njegova mamica **Monika**. Učenci naše šole so želeli spoznati dečka, za katerega pridno zbirajo plastične zamaške. V telovadnici nas je pričakal nasmejan fant, ki je zvedavo opazoval množico otrok. Mamica Monika nam je predstavila, kako poteka Matichev dan. Izvedeli smo veliko zanimivega, med drugim, da Matic rad gleda Pujso Pepo, da zelo spretno pleza po stopnicah, uživa v glasbi, obožuje vodo in živali, vožnjo s supom in kolesom, včasih pa tudi kaj ušpiči ... Pokazala sta nam »gumbek« na trebuhu, prek katerega se Matic hrani. Izvedeli smo tudi, da je Matic prestal že veliko operacij in redno hodi na fizioterapijo. Spoznali smo, da Matic živi v zelo ljubeči družini, za katero je najpopolnejši deček na svetu. Ob koncu smo mu z veseljem zapeli Kekčevo pesem in mu podelili »petke«. Matichev nasmeh in ljubeč pogum njegove mamice sta nam polepšala dan in pustila topel pečat v naših življenjih.

📷 Učenci 3., 4. in 5. razreda POŠ »11. maj« Grahovo 📷 Ljubo Vukelič

Dan s poslanko

Na povabilo občinske svetnice in poslance **Ive Dimic** se je višja svetovalka za komuniciranje in protokol na občinski upravi Občine Cerknica **Maruša Opeka** udeležila Dneva s poslanko 2023, ki ga že vrsto let organizira Klub parlamentark. Udeleženke so s poslankami preživele delovni dan in jih spremljale pri obveznostih. Goste je uvodoma nagovorila podpredsednica Državnega zbora **mag. Meira Hot**, ki je poudarila, da je »čas za drugačno upravljanje sveta«, v katerem bodo imele ženske še pomembnejšo vlogo. Iva Dimic je poudarila, da je ženskam v politiki velikokrat še vedno težko in so hote ali ne hote še vedno tarča stereotipov, pa vendar jo veseli, da se razmerje med spoloma v državnem zboru počasi izenačuje, kar pomeni, da so ženske vse bolj opolnomočene.

📷 Maruša Opeka 📷 Matija Sušnik

Notranjski študentje ponovno delili rožice

V Notranjskem študentskem klubu smo se tudi letos odločili, da bomo ženskam z rožicami polepšali 8. marec. Tako smo v Cerknici obiskali DEOS, Center starejših Cerknica, vrtec, lekarno, pošto, banko, občino in še nekaj drugih ustanov. Nikakor pa nismo pozabili na Rakek in Unec ter Grahovo. Ker pa Notranjski študentski klub pokriva tudi občini Loška dolina in Bloke, smo se odpravili tudi tja. Poleg tega pa smo letošnji dan žena posvetili osveščanju o pomembni temi, ki zadeva vse ženske. Gre za dostopnost menstrualnih higienskih pripomočkov. Higienski pripomočki so vse dražji, strošek pa je neizbežen za vse, tudi za tiste, ki si pripomočke zelo težko privoščijo. Tako pride do praks, ki so lahko nevarne za zdravje žensk. Po svetu sicer zasledimo vse več pobud za odpravo menstrualne revščine, ki pesti mnoge ženske, s tem pa bi se jim omogočilo boljše fizično in mentalno zdravje. V mesecu marcu smo študentke, ki si težko privoščijo ta mesečni izdatek, povabili, da brezplačno prevzamejo higienske pripomočke.

📷 Staša Braniselj 📷 arhiv NŠK

Nina, Nina, Nina

3. marca je v Športni dvorani Rakek gostovala **Nina Pušlar**, ki je širši slovenski javnosti postala znana z zmago v drugi sezoni Bitke talentov, leta 2005. Od takrat se je njena glasbena pot samo še vzpenjala, tako da lahko danes za občinstvo pripravi več kot dve uri trajajoč program lastnih skladb. Na odru so se ji pridružili **Bor Zuljan, Ana Ferme, Katja Sever Kržič, Miha Gorše, Dorian Granda, Goran Moskovski, Jernej Kržič, Aleš Marjetič, Jani Šepetavec, Mitja Bobič, Tomaž Boškin in Jure Počakaj**, pesalci **Gregor Cesar, Tim Treven in Zala Fuchs**, v nekaj skladbah pa sta jo spremljala tudi otroški in mladinski pevski zbor Osnoвне šole (OŠ) »Jozeta Krajca« Rakek. V okviru koncertne turneje Nina, Nina, Nina je Nina Pušlar s svojim bendom napolnila številne dvorane po Sloveniji, razprodan pa je bil tudi koncert na Rakeku. Udeležilo se ga je več kot 1000 ljudi. Gostovanje je rezultat sodelovanja med ravnateljico OŠ Rakek **mag. Anito Knez, Matjažem Vlašičem** in Nino Pušlar.

📷 www.cerknica.si 📷 Ljubo Vukelič

Avtor: **Gregor Mišič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Neža Nahtigal

Violinistko Nežo Nahtigal ujamemo dan po nastopu na državnem tekmovanju TEMSIG, kjer je s klavirskim triom Trn v kategoriji komornih skupin prejela srebrno plaketo. Urnik študentke drugega letnika magistrskega študija na Akademiji za glasbo je zadnje čase vedno bolj poln, saj poleg študija igra v različnih skupinah komorne in orkestralne glasbe, nastopa v Sloveniji in tujini ter otroke poučuje glasbo.

Violino je igrala že njena mama, sicer pa je otroke h glasbenemu izražanju v otroštvu spodbujal tudi oče, ki ljubiteljsko igra kitaro. Obiskovanje glasbene šole je bil del osnovnošolskega obdobja tudi njenih dveh bratov in sestre. Starejšega brata Miho smo v Slivniških pogledih že predstavili. Ljubezen do igranja violine je pri Neži vzbudila učiteljica v cerkniški glasbeni šoli **Mojca Brank**. Po zaključeni osnovni šoli se je udeležila sprejemnih izpitov Konservatorija za glasbo in balet v Ljubljani in po rezultatih pri inštrumentu violina končala na prvem mestu. Pred začetkom šolanja si je premislila in se po bratovi poti odločila za vpis na Škofijsko gimnazijo v Vipavi. Takrat še ni bila prepričana, ali se želi poklicno ukvarjati z glasbo. V obdobju srednje šole se je igranja violine učila pri profesorju **Žigu Branku**, takrat je dokončno spoznala, da si želi študirati na Akademiji za glasbo, ter se začela pripravljati na sprejemne izpite. Profesor Brank je bil njen učitelj tudi pozneje na dodiplomskem študiju.

Že na začetku študija je v sklopu Akademije za glasbo pred štirimi leti nastal klavirski trio Trn; pod mentorstvom Nežinega zdajšnjega učitelja violine in profesorja **Janeza Podleska** ga sestavljajo tri dekleta, poleg Neže še pianistka **Rebeka Dobravec** in violončelistka **Tara Korica**. Od ustanovitve redno nastopajo pretežno po Sloveniji, bile so tudi na nekaj nastopih po Evropi. Igrajo večinoma klasično glasbo, občasno zvrsti jazz in pop. Pred kratkim so se udeležile tekmovanja komornih skupin na Finskem in prišle do polfinala. Glasbenicam uvrstitev pomeni ogromno že zaradi dejstva, da so bile med udeleženci najmlajše. Udeležba na takem tekmovanju je bila izziv, saj preostali udeleženci tekmovanja v osnovi študirajo komorno glasbo, vse članice tria Trn pa se na akademiji učijo igranja samostojnega (solo) inštrumenta. Nastop na Finskem je bilo njihovo prvo tekmovanje v živo. Doletela jih je smola, saj je suho skandinavsko vreme vplivalo na glasbila: čelistki je uro pred izvedbo počila struna, Neži pa se je struna odvila (popustila) med igranjem – z improvizacijo so

nastop uspešno izpeljale do konca. Trio je imel v začetku leta turnejo osmih nastopov po Sloveniji, eden izmed njih je bil izveden tudi v Glasbeni šoli Cerknica. Neža si želi, da bi po zaključku magistrskega študija skupaj s Taro in Rebeko študij inštrumenta nadgradile s študijem komorne glasbe v tujini – razmišljajo o odhodu v Avstrijo ali Nemčijo.

Orkestralno glasbo Neža igra v logaški skupini Cantabile, dvakrat je z orkestrom nastopila tudi kot solistka. Je članica klavirskega kvinteta Astra, kjer sta poleg vseh članic tria Trn prisotni še druga violinistka in violistka. Znotraj skupin je odigrala že nekaj koncertov, ki so bili radijsko snemani. Lani je uspešno opravila avdicijo za projektno igranje v orkestru Slovenske filharmonije, za zdaj ob odsotnosti nadomešča violiniste, ki so redni člani.

Nežin običajni dan se začne okoli sedmih zjutraj in zaključi zvečer. Vmes najmanj štiri ure samostojno vadi inštrument in obiskuje akademijo, po navadi pa ima v dnevu še druge projekte, kot so večurne vaje s triom Trn ter ostalimi glasbenimi skupinami in orkestri. Oddih od glasbe rada preživi z bližnjimi ter ob sprehodih v naravi, še posebej v domačem kraju Begunje pri Cerknici. V zadnjih mesecih ji časa primanjkuje, vendar se v prostih trenutkih prepusti tudi risanju in branju.

Preteklo leto je Neža v sklopu nadomeščanja učila otroke v glasbeni šoli v Logatcu. Trenutno uči violino na Waldorfski šoli na Kureščku. Trudi se in išče nove načine, kako otrokom približati glasbo, da jim postane zanimiva. Poleg igranja v (manjši) komorni skupini želi še naprej igrati v orkestru ter poučevati. Prav tako jo zanima nastopanje izven sveta klasične glasbe ter na družabnih dogodkih, kot so npr. poroke.

Poudari, da iz cerkniškega okolja izhajajo številni nadarjeni glasbeniki – instrumentalisti in pevci –, ki pa povečini nastopajo v Ljubljani ter v ostalih večjih mestih. Meni, da je na Cerkniškem mnogo ljudi, ki bi jih klasična glasba zanimala: poleg manjše dvorane v glasbeni šoli si želi prostora s klavirjem, ki je zvočno primeren za koncerte.

Pestro dogajanje v VGC Cerknica

✉ Maša Simčič

Čeprav se nekaj časa nismo javili, v Večgeneracijskem družinskem centru Cerknica še vedno organiziramo in izvajamo raznovrstne aktivnosti, namenjene občanom. Najprej naj poudarimo, da smo veseli, da smo se z Občino Cerknica dogovorili za sofinanciranje programa Večgeneracijskega družinskega (VGC) Cerknica tudi v letu 2023. Ponosni smo, da nas prepoznajo kot pomembnega ponudnika aktivnosti za odrasle in otroke, ki pripomorejo h kakovostnemu preživljanju prostega časa občanov. Naj vas opomnimo na nekaj novosti: začeli smo tečaj slovenščine za priseljence in tečaj solo salse vsako sredo zvečer v prostorih Centra za mlade Petka v cerkniški osnovni šoli. Čeprav je naš urnik precej poln, pa smo začeli izvajati enkratne dogodke, ki se po navadi odvijajo ob četrtek popoldne. Tako smo 23. marca izvedli srečanje z naslovom Vrt brez prekopavanja, znanje pa bomo lahko uporabili pri letošnji pripravi vrtov. V aprilu organiziramo delavnico o izdelkih iz lokalne samooskrbe, na kateri bomo spoznali in degustirali različne jedi, pripravljene iz sezonskih sestavin. Natančne informacije o datumu izvedbe in prijavah bomo objavili na naši Facebook (FB) strani ter na informacijskem panoju na tržnici v Cerknici. Napovedujemo tudi predavanje **Marka Juhanta** na temo razvjenosti otrok, ki bo potekalo v četrtek, 4. maja, ob 17.00 v cerkniški šoli. Vabimo vas, da nam sledite na naši FB-strani VGC Cerknica ali se prijavite na e-poštno listo za obveščanje na druzinski.center.cerknica@gmail.com. ■

Pomladni sejem

✉ Barbara Šivec @ Ljubo Vukelič

Veseli nas, da smo na Pomladni sejem dejansko privabili tiste, ki ste/so prišli izmenjat oziroma podariti svoja domača semena, sadike in lončnice. Izbira je bila res pestra in nekateri smo se semen razveselili kot otroci. Sedaj držimo pesti, da vzgoja uspe in da drugo leto tudi mi podarimo semena. Tudi izbira na stojnicah je bila res pestra, zato hvala vsem, ki ste ponujali krasne domače in rokodelske izdelke: Kletljarska sekcija Kulturnega društva (KD) Rak Rakek, Ekološka kmetija Ileršič, Kmetija Sovdat, Čebelarsko društvo Rakek, Društvo Klasje Cerknica, Jože Šparemblek, Hopka Šivarije, Center KALI, Rerum, Katarina Design, Handmade Mateja Štembal in Boris Kočevar. Med sejmom je v prostorih knjižnice na Rakeku najprej potekalo predavanje o divji hrani z degustacijo, ki ju je pripravila **Lili Mahne**, pozneje pa se je v sodelovanju z likovniki KD Rak Rakek in Knjižnico Rakek izvedla še otroška delavnica poslikave cvetličnih lončkov, v katere so otroci posejali cvetlično seme. Hvala za sodelovanje **Neveni Savič, Majdi Palčič Marc** in **Violeti Doles**. Najbolj pa so se otroci, veliki in majhni, razveselili palačink, ki so bile res odlične (hvala ga. **Ivka!**) in so čudovito zaključile sejmsko dogajanje. Hvala vsem in vsakemu posebej za sodelovanje in pomoč; več o dogajanju najdete na naši Facebook strani. V društvu se sicer že pripravljamo na naš največji dogodek – Kunaverjev pohod, ki bo 3. junija. ■

Vzpostavljane spletne platforme za prostovoljstvo

✉ Maša Simčič

Zavod Samostojen si, v okviru katerega delujeta Večgeneracijski družinski center Cerknica in Center za mlade Petka, sodeluje v projektu vzpostavljanja medregijske prostovoljske mreže, imenovanem PRO-NET. V okviru projekta, ki ga sofinancira Ministrstvo za javno upravo, med drugim vzpostavljamo spletno platformo, na kateri bodo vpisane različne nevladne organizacije, prostovoljci in njihove kompetence, zato bodo uporabniki lahko pregledno in strnjeno izbirali med ponujenimi možnostmi pomoči. Glavni namen projekta je spodbujanje pomoči na področju družabništva ter učne pomoči otrokom in mladim. Če se želi katera od nevladnih organizacij (društvo, zavod) iz naše regije še vpisati v spletno platformo, vam pri tem z veseljem pomagamo – tako z vpisom kot dodatnimi informacijami o načinu delovanja platforme. Platforma je dostopna na spletni strani www.prostovoljska-pomoc.si. Dodatne informacije lahko dobite na elektronskem naslovu zavod.samostojen.si@gmail.com. Upamo, da bomo skupaj ustvarili novo uporabno in pregledno mrežo, s pomočjo katere bomo pomagali kar največ prikrajšanim osebam. ■

Občni zbor Društva diabetikov Cerknica

☞ 📷 Drago Frlan

Člani Društva diabetikov Cerknica smo se 11. marca v dvorani Prostovoljnega gasilskega društva Cerknica zbrali na rednem letnem občnem zboru. Obravnavali smo delo v preteklem letu, tudi v prvem delu leta ga je zaradi koronavirusnih ukrepov zaznamovala omejitev gibanja, druženja in združevanja. Sprejeli smo program dela za leto 2023 in se pogovorili o aktivnostih, ki nas čakajo. To so obisk tovarne Krka v Novem mestu, udeležba na delavnici Ali sem fit? v Zdravstvenem domu Cerknica, izlet na Koroško. **Irena Svet** iz cerkniškega zdravstvenega doma nam je pripravila tudi predavanje s priporočili o prehrani in telesni dejavnosti ob sladkorni bolezni. Občnega zbora se je udeležil tudi predsednik Zveze društev diabetikov Slovenije **Robert Gratton**, ki je v marsičem prispeval, da je naše druženje lepo uspelo. ■

Pisan šopek pozornosti ob dnevu žena

☞ Katja Opeka 📷 Šejla Gazibara

Ob dnevu žena so posebno pozornost v DEOS, Centru starejših Cerknica namenili stanovalkam centra ter za njih pripravili splet raznih prireditev in srečanj. Že zgodaj zjutraj so jih obiskali študenti iz Notranjskega študentskega kluba Cerknica, ki so stanovalkam izkazali pozornost z rožico. Sledil je nastop Klape Galeb, ki je razvajala dušo in srce stanovalkam in zaposlenih. Najbolj prisrčni obiskovalci tega dne so bili zagotovo otroci, starosti 2–3 leta, iz Vrtca Martin Krpan Cerknica. Zapeli so jim nekaj pesmic in podarili unikatne izdelke – rožice iz odtisa svojih rokic, ki so jih ustvarili s pomočjo vzgojiteljic. Po končanem programu so pevci Klape Galeb stanovalkam razdelili nageljčke ter jim tako še dodatno polepšali dan. Tega dne nihče ni ostal ravnodušen; nekaj solzic sreče in obilica nasmehov so potrdili, da je bil dan več kot popoln. ■

Zdravilni plevli na velikem odru

☞ 📷 Marija Hribar

Začetek pomladi smo v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica počastili s predstavitvijo knjige Zdravilni plevli: rastline prihodnosti, ki jo je napisala biologinja, čebelarka, nabiralka **dr. Katja Rebolj**.

Poleg tridesetih zdravilnih plevelov so predstavljeni tudi strupeni ter koledar nabiranja zdravilnih plevelov. Ljudje plevele jedo že tisočletja, danes jih strežejo v najboljših restavracijah. Da ne bi prihajalo do pomot pri nabiranju, so podrobno našteje tudi vse podobne rastline ter morebitne neuzitnosti in strupene zamenjave. **Lili Mahne** je za obiskovalce prireditve pripravila pojedino iz zdravilnih plevelov in cvetlic.

Zdaj je pravi čas, da se podamo v naravo in si nabereimo zdravilne plevle! ■

MAJ 2023

4.5.

VLADO KRESLIN & IZTOK CERGOJLJ

foto: Neida Žgank

20.00 /
KONCERT
Vstopnina: 20 €

{ kulturni }
DOM
CERKNICA

www.kd-cerknica.si

Avtorica: **Marija Hribar**

Začetki cerkniške pošte

Pošta je organizirana služba, ki opravlja prenos in posredovanje pisnih sporočil, paketov, denarnih nakazil ter nekatere druge dejavnosti. Pomemben mejnik v razvoju poštnega omrežja je zgraditev južne železnice leta 1857. Začetki organizirane cerkniške pošte segajo okrog leta 1860.

V 18. stoletju so poštne storitve obsegale prenos oziroma prevoz pisemskih pošilk, časopisov, letakov, denarja, paketov in potnikov. V 2. polovici 18. stoletja so po kranjski deželi začele pošto prevažati poštne kočije. Postiljoni, vozniki, so pošto in potnike vozili v poštnih kočijah, pošto so prenašali tudi kot jezdec. Po priročniku za uradno dostavo pisem iz leta 1792 je pošta v Ljubljani dostavljala pisma v kraje, kjer so bili pomembni graščine, gospostva, župnije; iz Ljubljane v Cerknico je morala pošta prispeti v dveh urah in pol. Postiljoni so se s pošto ustavljali na trgu, na Taboru. Izgradnja železnice,

ki je leta 1857 povezala Dunaj s Trstom, je pospešila tudi razvoj poštne dejavnosti. Pošta je iz smeri Dunaja, Ljubljane, Trsta prispela z vlakom na Rakek, od koder so jo razvažali z vozovi oziroma s poštnimi kočijami. Za časa Avstro-Ogrske monarhije je Cerknica spadala pod tržaško poštno direkcijo.

Prvi poštni urad oziroma postaja v Cerknici

Ljudski glas za začetek cerkniške pošte navaja letnico 1862. V literaturi je kar nekaj zmede z letnicami in imenom Cerknica. V knjigi Pošta na slovenskih tleh (PST) je za leto ustanovitve

Sl. 1: Franjo Zagorjan (1855–1936), hrani Ljerka Zagorjan. (© Katarina Skuk)

Sl. 2: Na desni Zagorjanova hiša na Taboru, v kateri je delovala pošta, razglednica odposlana 1916, zbirka KJUC. (© Katarina Skuk)

Sl. 3: Še vedno viden napis na Zagorjanovi hiši: Gostilna na pošti (© MH)

cerkniške pošte zapisana letnica 1870, ki pa, če jo primerjamo z nastankom pošt po drugih krajih na ožjem Notranjskem, ne more držati (Begunje 1858, Nova vas 1869, Rakek 1858 in Stari trg pri Ložu 1866, Stari trg pri Rakeku 1851 ali 1856). V PST je tudi navedba, sklicujoč se na Topographisches Postlexikon iz leta 1799, da je ljubljanska pošta usmerjala in kartirala poštno pošiljke med drugim tudi na poštno postajo Cerknica, smer Gorica: Vipava–Cerknica– Gorica–Benetke, vendar je napačno prevedeno ime kraja Cerniza, Czerniza, saj so to Črniče na Vipavskem in ne Cerknica.

Najpomembnejša družina v Cerknici, ki je obvladovala pošto, je bila Zagorjanova

Franjo Zagorjan (1855–1936) (slika 1), ki je v Cerknico prišel iz Postojne, je bil podjeten in je skrbel tudi za poštno zveze na ožjem Notranjskem. Pošto, prevzeto na Rakeku, so prek Cerknice s poštno kočijo vozili v Stari trg, kjer je bil zanjo odgovoren Lah, v Begunjah so za pošto skrbeli Bonačevi, na Blokah je pošto prevzel Jože Lavrič.

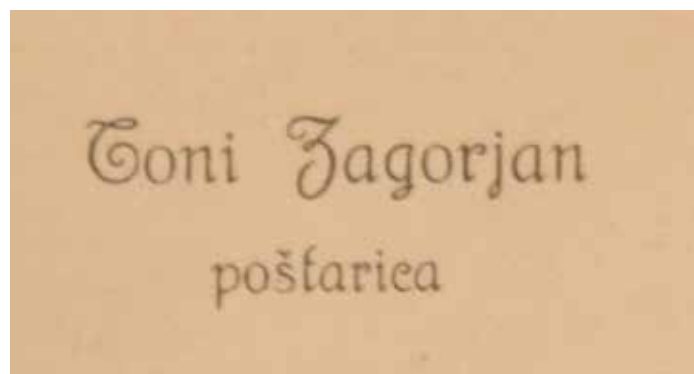
Sl. 4: Posetnica, hrani NUK, Gerbičeva zapuščina. (© Bogdan Urbar)

nanjo spominjajo štiri zamrežena okna v pritličju in zazidana reža za pisma. Zaposlenih je bilo več poštних uslužbencev. Zagorjan je uredil tudi poslopje za dve poštni kočiji in hlev, v katerem je bilo v najboljših časih pet konj. S kočijama so poleg poštних pošiljk prevažali tudi potnike. Kočijaž je v poštni rog v Cerknici zatrobil trikrat: pred mostom, v centru in takrat, ko je naselje zapuščal.

Telegraf Hughes

Gradnja železnice Dunaj–Trst je pospešila tudi razvoj telegrafske dejavnosti, saj so vzporedno s progo gradili tudi telegrafsko omrežje, ki pa so ga prvotno uporabljali le za državne in vojaške namene.

Da je bila takratna cerkniška pošta zelo napredna, dokazuje telegraf znamke Hughes – iznajdba iz leta 1856 – v Cerknici pa je po navedbah v PST deloval že od leta 1872. Ročno pisanje poštних uradnikov je zamenjalo natisnjeno besedilo na traku, ki so ga uradniki le odtrgali in prilepili na pošiljko. Franjo Zagorjan je telegraf iz Škuljeve hiše prinesel v prostore

Sl. 5: Posetnica, hrani NUK, Gerbičeva zapuščina. (© Bogdan Urbar)

Po doslej znanih omembah je bila pošta v Cerknici najprej pri Werliju (današnja delikatesa), nato so jo preselili v Škuljevo hišo (Gorjup), kjer je začel poštno dejavnost opravljati takrat osemnajstletni Franjo Zagorjan. Škuljevo hišo je hotel kupiti, vendar ni bila naprodaj, zato je kupil ruševino na Taboru. Kot je pripovedovala Zagorjanova hči **Stanka** (1900–1987), tudi poštna uslužbenka, so bili v hiši nekdanji zapori »kejha« in da je bilo otroke strah, saj so domačini govorili, da se notri prikazuje čarovnica in celo hudič. A razgledani Zagorjan v vraževerne zgodbe ni verjel in leta 1904 sezidal imenitno zgradbo (slika 2), v kateri je začela 1906 ali 1907 delovati pošta (slika 3). Še danes

pošte na Taboru. Čeprav Zagorjan ni bil izučen za telegrafista, je svoje delo dobro opravljal.

Cerkniški poštni uslužbenci

Pred prvo svetovno vojno je imela cerkniška pošta več zaposlenih. Franjo Zagorjan je bil poštni upravnik oziroma nadpoštar (slika 1, 4), njegova žena Antonija Zagorjan, rojena Završnik (1873–1958), je bila poštarica (slika 5). Po navedbah Stanke Zagorjan sta kočiji vozila dva hlapca: Muha in Španc. France Skuk, ki je raznašal pošto po Cerknici, je padel v prvi svetovni vojni. Deželni pismonoša je bil Ivan Gruden. Pismonoša je bil tudi France Ostanek. Za Franjem Zagorjanom,

Sl. 6: Poštni žig, Cerknica, 1872 (NNUK, Gerbičeva zapuščina) (© Bogdan Urbar)

Sl. 7: Poštni žig iz leta 1897, zbirka KJUC (© MH)

Sl. 8: Poštni žig iz leta 1906, zbirka KJUC (© MH)

Sl. 9: Poštna žiga iz leta 1917, zbirka KJUC (© MH)

Sl. 10: Poštni žig iz leta 1932, vir: Delcampe (© MH)

Zaton poštних kočij in konjskih vpreg, vzpon avtomobilov

Pošta se je iz Zagorjanove hiše okrog leta 1930 preselila v Meletovo hišo »Na vangi« (zdaj lekarna). Stanka Zagorjan je leta 1985 povedala, da so »kaki dve leti pred prvo

ki je bil premeščen na Rakek, je upravništvo prevzela Antonija Zagorjan. **Ljerka Zagorjan** se spominja, da je bila po drugi svetovni vojni na pošti zaposlena Mima Meden - Kristanova. Tone Kebe je zapisal, da je »odpošiljala pakete in pošto, pošiljala telegrame, omogočala telefonske pogovore ... pošto je za območje Cerknice raznašal Anton Mramor - Brinarjev, za okoliške vasi pa Alojzij Kajba.«

svetovno vojno poštne kočije prenehale z vožnjo, saj je prevoz pošte prevzel Mele iz Cerknice s privatnim avtomobilom ali kombijem, ki je imel ob strani klopi za prevoz potnikov. Med vojno so avto večkrat napadli lačni vojaki ali domačini, še posebej tedaj, ko so prevažali živež.« Ralf Čeplak pa je leta 1989 zapisal – med njegovimi informatorji sta bila tudi Dušan in Slavka Zagorjan: »Kmalu po 1. svetovni vojni je začel na območju današnje občine voziti prvi avtobus znamke Zaurer. Avtobus je prevažal pošto in potnike. Vozil je enkrat dnevno med Rakekom in Starim trgom. Prevozil je približno 30 km/h. Vozil je do leta 1926. Pred omenjenim avtobusom so vozile na cerkniškem območju le kočije in zapravljivčki. Enkrat dnevno je vozila poštna kočija med Rakekom in Starim trgom in je prevažala tudi potnike.«

Sl. 11: Poštno-prejemna knjiga, naslovna stran, hrani Ljerka Zagorjan. (© Katarina Skuk)

Poštno-prejemna knjiga

Poštno-prejemna knjiga je naslovljena na Matevža Zav(e)ršnika, usnarja in strojarja iz Cerknice. Knjiga prinaša potrdila o priporočenih pisemskih pošiljkah, poštних nakaznicah in vozniških pošiljkah, ki jih je s cerkniške pošte pošiljal Završnik. Knjiga sestoji iz 69 strani, »zaznamovanih z zaporedoma tekočimi številkami«. V uporabo je bila

Datum	Upravitelj	Empfänger	Postnummer	Postwert	Postwert	Postwert	Postwert
Datum	Empfänger	Postnummer	Postwert	Postwert	Postwert	Postwert	Postwert
10/1	1859	Josipa Kusan	Sl. Peka	60	20	100	95
15/1	1854	Anton Ogričič Postolna	Postolna	40	100	100	100
31/1	1859	Anton Marko Benzing	Vien	1.500	30	100	100
10/2	1859	Marija Završnik	Lublani	2.550	18	100	100
15/2	1859	Josipa Kusan	H. Peter	50	20	100	100
31/2	1859	Marija Hillenig	Triest	500	18	100	100

Sl. 12: Poštno-prejemna knjiga, stran 1, hrani Ljerka Zagorjan. (© Katarina Skuk)

Sl. 13: Odpremnica, mere 12 x 14 cm, zbirka KJUC (© MH)

izročena 21. 12. 1883, C(esarsko) kr(aljeva) pošta s podpisom poštnega uradnika Zagorjana jo je datirala z 31. 12. 1883. Završnik je v Trst (Terst, Triest), Ljubljano, Dunaj, Maribor (Marburg), Prago, Zagreb, Stično (Zatičina), Pivko (St. Peter), Snežnik (Schneeberg), Sodražico (Sodrašca), Prezid, Čabar (Čubar) ... pošiljal pisma z denarjem, poštne nakaznice ter pakete: »zavitek usnja, prazen sodček, košaro mesa, zabožček rib, telečjo kožo, balo kož, zavitek teletine, kišco mesa, korbco mesa, 2 zajca, jack leader, paket mesa ...« Meso je pošiljal v zimskih mesecih. Pri vsaki oddaji sta bila poleg »stvari«, ki jih je Završnik pošiljal, imen in priimkov prejemnikov, krajev, vrednosti tudi podpis poštnega uslužbenca Zagorjana in žig pošte.

Postai szállítás = Poštanski odpremi list

Tako uporabljena spremnica, ki je v madžarskem in hrvaškem jeziku, kot tudi znamke odražajo časovno stisko,

saj so imele kljub združitvi Države SHS in Kraljevine Srbije v Kraljevino SHS 1. 12. 1918 še vedno napis Država SHS. Poštna spremnica paketa je bila del pošiljke iz Zagreba, oddana 22. 3. 1919, v katerem je bil prazen kovček »koffer prazni«, tehtal je 9,5 kilograma, za Alojza Korčeta iz Cerknice. Na zadnji strani so dva žiga cerkniške pošte, znamka z motivom verigarja ter naslovnikov podpis, ki potrjuje sprejem paketa. Pošta mu je zaračunala tudi dostavnino.

Viri in literatura:

1. Čeplak, R.: Občina Cerknica, 1990, str. 26
2. Ljerka Zagorjan, ustno, marec 2023
3. Kebe, T.: Cerknica in njeni ljudje, 1994, str. 38–39, 185
4. Kozjek, A.: Kabinet Čudes, na: www.delo.si, 29. 1. 2016
5. Pošta na slovenskih tleh, 1997
6. Radešček, R.: Ko so vozile poštne kočije, v: PTT novice, št. 14, 1985, str. 7–8
7. Topographisches Postlexikon, 1799, str. 294

Zdravstveno vzgojni center Cerknica

vam ponuja brezplačne preventivne delavnice za odrasle

SPOPRIJEMANJE

- s stresom
- s tesnobo
- z depresijo

ŽIVLJENJSKI SLOG

- Dejavniki tveganja
- Tehnike sproščanja
- Ali sem fit?

DELAVNICE

- Zdravo hujšanje
- Opuščam kajenje
- Zdrava prehrana
- Gibam se

Individualno svetovanje (Opustitev kajenja)

Zdravstveno vzgojni center
tel.: 01/70 50 150
e-mail: irena.svet@zd-cerknica.si
Cesta 4. maja 17, 1380 Cerknica

Avtor: Miroslav Juvančič

Andrej Kenič (1884–1965)

Andrej Kenič je bil rojen 14. 11. 1884 v Grobišču pri Postojni, umrl pa je 4. 3. 1965 na Rakeku, kjer je s svojo ženo Ivo tudi pokopan.

Očetu Antonu, kmetu (kajzarju), in materi Antoniji Milharčič iz Grobišča 21 so se rodili sinova Andrej in Franc ter hčerka Marija. Andrej se je poročil z Ivo Gorup (poštno uradnico), rojeno 2. 4. 1893, iz Žej 1, hčerko Ivana Gorupa in Ivane Maver. V času službovanja na Uncu je stanoval v šolskem stanovanju na Uncu. Pozneje sta se z ženo preselila na Rakek, v hišo na današnji Gasilski ulici.

Sl. 1: Na fotografiji je Andrej Kenič z ženo Ivo. (Zbirka: Darko Žitko © avtor neznan)

Učitelj

Po končanih treh razredih I. državne gimnazije v Ljubljani se je Andrej Kenič v letih 1900–1904 šolal na državnem učiteljskem v Ljubljani. Zrelostno izpričevalo za ljudske šole je dobil leta 1904 in bil s tem proglašen sposobnega za provizorično nameščanje kot podučitelj ali učitelj na javnih ljudskih šolah. Spričevalo o usposobljenosti za ljudske šole pa je prejel leta 1906.

Izvod s področnega Uslužbenskega lista, sestavljenega po originalnih dokumentih z dne 11. 3. 1940, kaže, da je po končanem učiteljskem kot začasni učitelj najprej krajši čas služboval v Knežaku. Od tu je bil kot začasni učitelj premeščen v enorazredno ljudsko šolo na Ostrožno Brdo, kjer je dosegel status stalnega učitelja. Na svojo željo je bil leta 1912

premeščen v trirazredno šolo v Zagorje kot nadučitelj. V času službovanja v Zagorju na Pivškem (1912–1924) je bil leta 1915 vpoklican v vojaško službo ter poslan kot črnovojnik (enote, sestavljene iz prestarih ali premladih, delno tudi invalidnih mož in fantov, ki so opravljale zaledne vojaške dejavnosti) na fronto v Galicijo, kjer je bil do konca leta 1918.

21. 10. 1924 je bil odpuščen iz učiteljske službe v Benečiji. Zaradi fašističnega pritiska se je izselil v Kraljevino SHS. Za krajši čas je bil sprejet v učiteljsko službo v osnovno šolo v Planini pri Rakeku. Sledila je premestitev za stalnega šolskega upravitelja na štirirazredni šoli na Uncu. Najprej je imel status kontraktualnega učitelja (odpuščeni slovenski učitelji na Primorskem – kontraktualni uslužbenci v Jugoslaviji), kot stalni šolski upravitelj pa je na Uncu prisegel 18. 3. 1926.

Pogoj je bila pridobitev Domovinskega lista, ki ga je 25. 1. 1926 izdal Politični okraj Logatec, občina Rakek, na katerem je podpisan župan Josip Steržaj. To je bila predhodna listina za pridobitev državljanstva. Državljanstvo Kraljevine SHS je prejel 28. 4. 1928, kar mu je omogočilo, da je postal stalni šolski upravitelj na Uncu. Na spodnjem delu dokumenta Izvod s področnega Uslužbenskega lista, sestavljenega po originalnih dokumentih, so na podlagi ocenjevalnih listov tudi službene ocene za učitelja Keniča.

Leta 1942 so ga italijanski okupatorji odslovili iz službe. Kot drugi moški učitelji z Rakeka je bil priprt in odveden v internacijo v Treviso. Po štirinajstmesečni internaciji se je 5. 9. 1943 vrnil domov in bil sprejet na prejšnje delovno mesto.

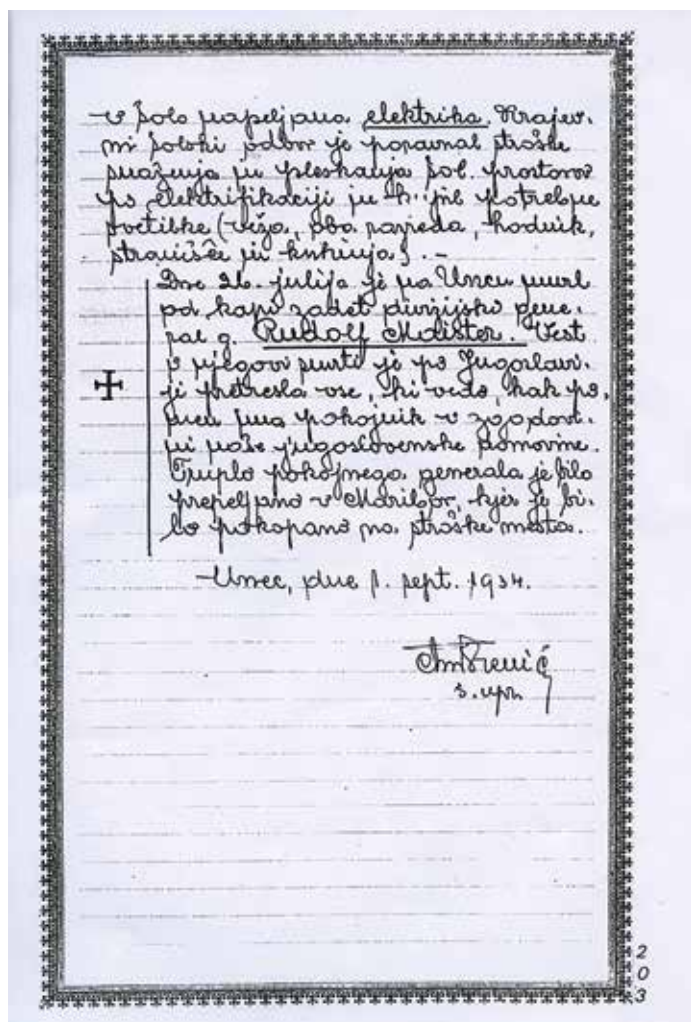
Opravil je tudi učiteljski tečaj za poučevanje v kmetijsko-nadaljevalnih šolah v Mariboru. S tem je nadaljeval tradicijo razvoja šolskega vrta, ki jo je začrtal že Ivan Požnenel. Tudi Kenič je imel na vrtu čebelnjak. Učence je poučeval o kmetijstvu, sadjarstvu in čebelarstvu. Pri praktičnem pouku jih je med drugim učil tudi cepljenja sadnega drevja.

V arhivu so še Proračuni in Obračuni krajevnega šolskega odbora, Računi o stvarnih potrebah razredne osnovne šole, Pravilnik in Učni načrt za kmetijsko – nadaljevalno šolo, rokopisi konceptov za prepis v šolsko kroniko. Dokumenti, ki jih je pripravljala Kenič, so v večini primerov izpisani v izredno lepi in čitljivi pisavi, kot je izvleček iz Šolske kronike Osnovne šole Unec pri Rakeku.

Andrej Kenič je bil aktiven šolnik – deloval je v učiteljskem društvu za postojnski okraj ter v Zvezi jugoslovanskih učiteljskih društev JK, zlasti v odseku za sestavo slovenskih šolskih učbenikov. Tako je bil soavtor Petega berila za peti in šesti razred ljudskih šol (Trst, 1922) in Tretjega berila za tretji razred ljudskih šol (Trst, 1923). Opravljal je vrsto funkcij; bil je tajnik Podružnice Kmetijske družbe na Uncu in Živinorejskega selekcijskega društva, blagajnik SKJ Sokolskega društva, član odbora JUU sreskega društva v Logatcu. Uveljavil se je tudi kot

pevovodja, čebelar in knjižničar. Po odloku šefa pokrajinske uprave je bil 1. 3. 1945 upokojen, vendar ga je Predsedstvo narodnoosvobodilnega sveta z Dekretom ponovno postavilo za začasnega šolskega upravitelja na osnovni šoli Unec. 1. 9. 1946 je bil Andrej Kenič po 42 letih službovanja v šolstvu na lastno prošnjo upokojen. Po upokojitvi je bil knjižničar v Ljudski knjižnici na Rakeku.

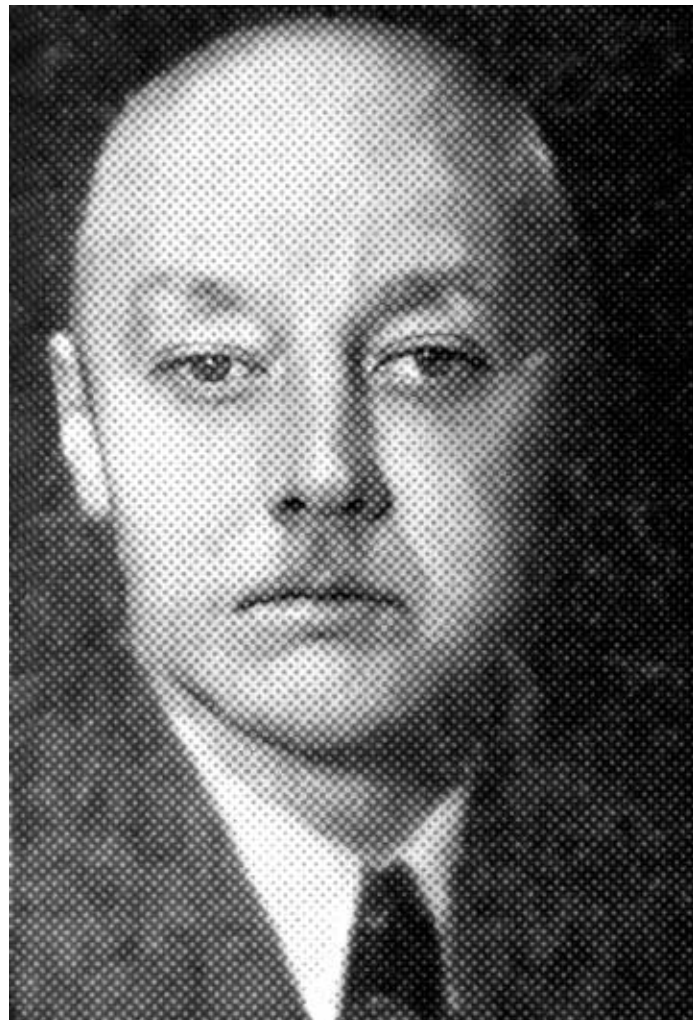
Učitelja Andreja Keniča se nekateri še spominjajo kot strogega, doslednega, pa vendar pravičnega, z veliko ljubeznijo do učiteljskega poklica.

Sl. 2: Izpis iz Šolske Kronike OŠ Unec pri Rakeku (1855–1957). Avtor izpisa: Andrej Kenič.

Slovenski čebelar iz Zagorja na Notranjskem

»Po enoletnem bivanju v vojni sem prišel te dni na kratek dopust. Ena prvih mojih poti je bila k čebelnjaku, kjer Vam, g. urednik, pišem te vrstice. Kako željno sem pričakoval, da vas zopet vidim, ljubljenske moje! Kolikokrat sem mislil na vas na svojih vojaških potih tam po Galiciji in Bukovini! Vsak podrti čebelnjak me je živo spomnil na dom, na moj čebelnjak, kjer mi je bilo najljubše bivanje in oddih po končanih šolskih urah. V skrbeh sem bil za vas, za vaš obstanek, spremljal sem v duhu vaše delo v posameznih letnih časih. Vojna divja dalje,

Sl. 3: Andrej Kenič (Vir: Kronika čebelarstva na Rakeku © avtor neznan)

Čebelar

Z eno čebeljo družino je začel čebelariti na Ostrožnem Brdu leta 1906. Član Slovenskega čebelarskega društva je postal leta 1907. Aktivno se je vključil v Čebelarstvo društvo (ČD) Ilirska Bistrica. Že v letu 1910 je objavil zanimiv prispevek Poročilo o dvodnevem čebelarskem tečaju v Ilirski Bistrici v Slovenskem čebelarju. Drugi prispevek z naslovom Čebelarstvo pismo (Ostrožno Brdo) je objavil v Slovenskem čebelarju leta 1912. Po premestitvi za nadučitelja v Zagorje na Pivškem je ob tamkajšnji ljudski šoli postavil razmeroma velik čebelnjak. V nekaj letih službovanja je povečal število čebeljih družin na 18 AŽ panjev. Njegovo pismo Iz Zagorja na Notranjskem, ki ga je leta 1916 objavil v Slovenskem čebelarju, razkriva njegovo močno čustveno navezanost na čebele in skrb zanje v času, ko je bil dve leti na fronti v Galiciji.

čim dalje, tem huje. Veliko ran je zadala človeštvu, pa tudi strokam, s katerimi se to peča, da si zasigura svoj obstanek. Tudi čebelarstvu ne prizanaša. Koliko čebelarjev je moralo dati čebelnjakom in čebelam slovo in oditi na branik domovine! Marsikaterega je zadela tam nemila smrt. Koliko čebelnih družin bo izgubilo dobro, vestno roko čebelarja – gospodarja! Pa obupati ne smemo, marveč poizkusiti rešiti to, kar se da, in kar še moremo. Če hočete vedeti, kako sem čebelaril jaz, odkar nosim vojaško puško in nahrbtnik, evo Vam tu par vrstic:

Lansko leto ni bilo v naših krajih dobre paše. Točiti ni bilo kaj, marveč dodati, pa še mnogo! Kjer ni bilo roke, ki bi čebelcam pravočasno postregla, je pomrla družina za družino. Tako tudi pri meni. Vendar imam srečo, da je v moji bližini nekaj čebelarjev, katerih eden je bil tako prijazen, da je opravil najpotrebnejša dela, da nisem prišel ob vse. Vzemil mi je bil

Imenik članov leta 1926

Št. št.	Ime in priimek	znanje	osebna	lokalna	ostalo
1.	Tomaz Jovan	komit	prosvetnik	lani	Stara
2.	Črncič	komit	novinar	prosvetnik	"
3.	Debelj	komit	učitelj	prosvetnik	"
4.	Št. Jovan	"	učitelj	prosvetnik	"
5.	Jovan	"	"	"	"
6.	Št. Jovan	komit	"	"	"
7.	Št. Jovan	komit	"	"	"
8.	Št. Jovan	komit	"	"	"
9.	Št. Jovan	komit	"	"	"
10.	Št. Jovan	komit	"	"	"
11.	Št. Jovan	komit	"	"	"
12.	Št. Jovan	komit	"	"	"

Sl. 4: Izpis je iz evidenc članstva čebelarke knjige čebelarke podružnice Laze. (Arhiv ČD Rakek)

polovico onih panjev, ki sem jih pustil ob odhodu k vojaku. Prezimili so mi vsi panji srečno, a v aprilu t. l. je bilo treba pitati. Imam doma dve čebelarici, ki sta mi opravili delo v čebelnjaku spomladi in poleti prav dobro ter spravili število panjev zopet do onega, ki sem ga imel ob odhodu k vojaku pred več nego dvajsetimi mesci. Ko sem prišel te dni na dopust, našel sem vse v redu, le nekatera ljudstva so bila šibka. Kakor sem se prepričal po zalogi medu, je bila v naših krajih letos dobra poletna paša. Panji so si nabrali toliko, da so čebelarji, ki so pravočasno skrbeli za močna ljudstva, lahko rabili točilo. Jaz tega nisem mogel do sedaj. Med je ostal v panjih čez avgust. Okoliški sosede – čebelarji so z letino zadovoljni. Vzel sem tudi jaz nekaterim panjem nekoliko medu, drugo sem jim pustil za zimo. Šibkejše družine sem pridružil drugim. Mislim, da bodo imele dovolj. Zdaj pa, ljubice, čakajte zime in pomladi, takrat tudi gospodarja, ki upa, da bodo ob novem prebujenju narave vendar jenjali ti nesrečni, pogubonosni časi.

Po vojni diši povsod, doma in na tujem. Vnela se je celo v našem »Čebelarju« nekrvava vojna, vojna za Žnideršičev panj, katere potek sem z zanimanjem prebral te dni. Pa ne bo škodilo panju, marveč mu še 26, če so koristila. Zanimivo je čebelariti v tem panju, in iz izkušnje trdim, da se gotovo rentira. Seveda moraš poznati skrivnostno čebelno življenje natančno, ročnost pri opravih si pa pridobiš z večletno vajo. Tako je bilo vsaj pri meni. Z željo in upanjem, da kaj kmalu konča sedanji uničujoči svetovni vihar ter se vrnejo zopet zlati mirni časi, ko bomo – če ostanemo – v miru lahko čebelarili, sprejmite, gospod urednik, kakor tudi bralci »Čebelarja«, iskren čebelarski pozdrav! Andrej Kenič, nadučitelj. V Zagorju, mesca oktobra 1916.«

Zanimiv je prepis Uradnega uverjenja, da je od 2. 2. 1915 do 28. 10. 1918 pri pešpolku služil v bivši avstro-ogrski vojski, ki so ga pod prisego potrdile priče: Josip Ribičič, šolski upravitelj na Rakeku, Maks Domicelj in Edo Dekleva iz Občinskega urada na Rakeku.

Leta 1926 ga najdemo v evidenci članstva Čebelarke podružnice Laze, v katero so bili od leta 1905 včlanjeni tudi čebelarji iz rakovškega predela. Vključil se je v delo Čebelarke podružnice Laze in bil njen član do leta 1945. Na Rakeku je na Gasilski cesti, kjer je stanoval, postavil na lepo urejenem vrtu ob hiši lep čebelnjak.

Leta 1945 je Izvršni odbor organizacijskega odseka Čebelarke zadruge priredil sestanke s čebelarji. Skoraj po vseh okrajih so se ustanovile podružnice Čebelarke zadruge. Za vodstvo ustanovne skupščine podružnice na Rakeku je upravni odbor pooblastil Andreja Keniča. Za predsednika ustanovljene čebelarke podružnice na Rakeku je bil imenovan Andrej Kenič. S spremembami, ki so sledile, in ustanovitvijo Čebelarke družine je postal leta 1951 Andrej Kenič tajnik te družine in funkcijo opravljal vse do leta 1959. Čebelarsko društvo Postojna mu je leta 1963 za dolgoletno in uspešno delo v naših organizacijah izročila priznanje – diplomu za 55-letno neprekinjeno čebelarjenje.

To je le kratek povzetek obsežnega osebnega arhiva Andreja Keniča.

Viri:

1. Arhiv Andrej Kenič
2. Kronika čebelarstva na Rakeku (Miroslav Juvančič)
3. <https://stareslike.cerknica.org>

KNJIŽNICA
IZPOSODI
ODVOJKA
CERKNICA

NOVOST v naši KNJIŽNICI!

**KNJIŽNICA
semen**
IZPOSODI • VZGOJI • DELI

Več informacij pri
izposojevalnem pultu.

Avtor: **Robert Kužnik** Fotograf: **Igor Truden**

Predavanja o Gaspariju

Galerija Krpan in Kulturno-umetniško društvo (KUD) Pa-leta iz Cerknice sta v svoj program uvrstili ustvarjanje na temo Gasparija, likovna dela pa nameravajo tudi razstaviti.

Mentor KUD Pa-leta in akademski slikar **Veljko Toman** je z veseljem podprl idejo in tako bodo njihova dela ob zaključku programa razstavili v Galeriji Krpan, dodatno pa bo društvo na vrtu Galerije Krpan postavilo še panoje o Gasparijevih manj znanih delih.

Prav tako sem se z veseljem odzval vabilu Kulturnega društva Rak Rakek in v njihovih prostorih, kjer deluje likovna sekcija, pripravil predavanje in razstavo Gasparijevih reprodukcij. Likovna sekcija se sicer pripravlja tudi na ektempore, ki bo prav tako potekal na temo del Maksima Gasparija. Nastala dela nameravajo predstaviti v rakovski enoti Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica in z njimi gostovati še na razstavi v gradu Snežnik. Na predavanju so bili poleg članov društva tudi slovenski umetniki. Iz Tržiča je prišel slikar **Boštjan Močnik**, s seboj je prinesel dva Gasparijeva originalna pastela, za katera je povedal, da jih je našel v smeteh. Namreč, v prejšnjem stoletju je bil čas, ko so vse, kar je dišalo po domoljubni in verski vsebini, metali stran iz pisarn in uradov.

V mesecu marcu sem imel priložnost in čast predavati o monografiji Maksima Gasparija v Tržaškem knjižnem središču, to je v edini slovenski knjigarni v Trstu (na fotografiji). Spoznal sem kar nekaj obiskovalcev, ki imajo originalna Gasparijeva dela. V prihodnje se že veselim skritih zakladov, da jih dodam v že tako obsežen arhiv Gasparijevega opusa.

Kamnik – usodni »slanik« (povzetek iz monografije)

Najbolj mi je v spominu ostalo to, ko sem nekoč za boljšo prodajo svežih rib – slanikov, ki smo jih takrat imeli v trgovini, naslikal manjši plakat na papir, ribo slanika, in ga postavil v izložbo. Res sem se potrudil in naslikal lep plakat, da bi privabil čim več kupcev. Redni obiskovalec naše trgovine takrat je bil tudi veterinarski inšpektor Josip Nikolaj Sadnikar iz Kamnika. Ko je v izložbi zagledal moj akvarel, je takoj spoznal slikarski talent. Stopil je v trgovino in povprašal, kdo je naslikal tako lepo ribo. Slišal sem, kako je moj gospodar v pogovoru z njim izrekel moje ime. Na njegovo začudenje je spoznal avtorja, to je mene, suhega fanta pri 16 letih. Sadnikar mi je nato velel, naj mu pokažem vse, kar sem dotlej narisal: pravljичne motive v akvarelu in gvašu, razglednice mesta.

Ni treba posebej pripovedovati, kako plašen sem bil in kako sem v zadregi zardeval. Pohvalil me je in me povabil k njemu na dom, naj pridem v nedeljo, ko sem imel največ časa, in s seboj prinesem moje risbe, slike in druge umetnine, ki sem jih imel na voljo. Nedelje popoldan, ko sem obiskoval Sadnikarja, so mi odprle svet umetnosti, zgodovinskih spoznanj in etnoloških zanimivosti. Sadnikar je imel zelo lep in bogat muzej starin in umetniških stvari. Skupaj sva prekolesarila lep kos slovenske dežele vse tja do Celja in Maribora. Zanimalo naju je vse staro, zlasti ornamentika. Takrat se je še marsikaj dobilo po slovenskih vaseh. Sadnikar me je prvi vpeljal v narodopisje, prvi me je poučil o slikarskih tehnikah, odkrival pa mi je tudi lepote in posebnosti kmečkih domov, ljudskih noš in starinskih predmetov, čeder, vezenin.

Začel sem skicirati. Takrat še nisem vedel, da bodo iz skromnih skic pozneje nastale slike. Po njem sem povzel načelo: Zakaj bi iskali daleč v svetu, zakaj ne bi raje izkoristili predvsem tega, kar nam je blizu in kar je za našo umetnost največje bogastvo, domačo folkloro? Sadnikar mi je dosti pozneje napisal v pismu: »Jaz sem bil prepričan o tvojem izrednem talentu koj, ko sem zagledal tvojega »slanika«. Tvoj prvi akvarel v Murnikovi izložbi. In ko se mi jel vsako nedeljo prinašati tvoje risbe in pesmice – sem se veselil, kot bi izkopaval zaklad iz naše grude, zaklad, kakršnega še nimamo v naši zemlji.« Vidite, moja prva uspešna slika je bil »slanik«, zato je imelo moje življenje večkrat slan priokus. Vseeno me »slanik« spominja na najvedrejša leta moje mladosti.

Sadnikar je uvidel, da so moji izdelki dobri, kajti tudi sam je bil umetnik, slikar. »Odločil se je, da me pošlje na dopolnjevanje v umetnosti na Cesarsko-kraljevo umetnostno strokovno šolo v Ljubljani.« Sadnikar je predložil najboljša Gasparijeva dela ravnatelju Ivanu Šubicu. Tako je postal mecen Gašperju, kot je Maksima od takrat vedno klical. »Na tej šoli sem pridobil glavno osnovno znanje v upodabljaljoči umetnosti, na podlagi katere me je Sadnikar še isto leto poslal na Dunaj na akademijo.«

Meniševci navdušili s satirično komedijo

Kulturno društvo Menišija iz Begunj pri Cerknici deluje že več kot 30 let. Po zadnji uprizoritvi dvajsete igre po vrsti, komedije z naslovom 220 leta 2018, je društvo organiziralo in sodelovalo pri različnih kulturnih dogodkih na Menišiji, kolikor so razmere zaradi ukrepov proti koronavirusu to dopuščale. Zadnja leta niso bila naklonjena izvedbi večjega in dolgotrajnejšega projekta, kar postavitve nove gledališke igre zagotovo je.

Po popolni umiritvi zdravstvenih razmer je lani jeseni dozorela odločitev, da se znova podamo v nekajmesečni projekt priprave gledališke igre. Izbor primerne igre je potekal kar nekaj časa, saj je treba upoštevati cel kup stvari. Naše zveste gledalce dobro poznamo, zato vemo, da je njihova najljubša zvrst gledališke igre komedija. Tako se osredotočamo na to, da ima igra veliko humornih prvin in da je zanimiva. Menimo, da uspešnost igre ni odvisna od scene, zato pri naših igrah ne uporabljamo zahtevnih scenskih postavitve. Preprostost scenske postavitve nam zaradi lažje logistike pomaga tudi pri gostovanjih. Nevtralna scenska oprema je brezčasna in jo lahko uporabimo pri različnih igrah, jo pa vsakokrat tudi ustrezno nadgradimo, kar nam omogoča finančna podpora Občine Cerknica. Največja omejitev pri izboru igre pa je vsekakor število likov – biti jih mora toliko, kolikor imamo na razpolago aktivnih igralcev. Moramo pa biti tudi v tem pogledu fleksibilni – zaradi pomanjkanja igralcev je treba večkrat kakšen lik ukiniti ali ga združiti z drugim likom, prihaja tudi do sprememb spola likov, saj nam vedno primanjkuje moških igralcev. Besedilo igre je zato treba precej prikrojiti. V našem društvu besedila izbirata **Dunja Podlesnik** in **Marjan Obreza** – tokrat sta primerno igro našla po dveh letih raziskovanja. Besedilo sta nato tudi ustrezno spremenila, ga prilagodila ter naredila prvi izbor vlog za igralce. Med vajami smo besedilo vsi sodelujoči še sproti prilagajali in pilili, tako da je končno obliko dobilo po kakih dvajsetih vajah.

Dunja in Marjan sta izbrala duhovito politično satiro Vsak glas šteje mlade dramatičarke **Ize Strehar**, ki je na gledališkem festivalu Dnevi komedije v Slovenskem ljudskem gledališču Celje leta 2018 za svoje delo prejela nagrado Žlahtno komedijsko pero. Žirija, ki ji je podelila nagrado, je v svoji utemeljitvi zapisala, da se igra »norčuje iz lobističnih mrež, medijev, vplivnih povezav, kratkotrajnega uspeha in slave, ki ju omogočajo mediji, starih stricov iz ozadja in novih obrazov, seksizma in celo zagledanosti v odrešitev newageevskih receptov o zdravem življenju«.

Pomlajena ekipa se je konec novembra zagnano lotila priprave igre. Režijo je prevzela Dunja Podlesnik, ki je v preteklosti režirala že nekaj iger društva. Osem igralcev je ob pomoči šepetalke **Metke Primožič**, tehnika **Frenka Škrlija**

in vsestranske pomočnice **Mije Obreza** uspešno prevzelo svoje vloge.

In kakšna je vsebina igre? Nekdanja politika (Marjan Obreza in **Andreja Hiti Kužnik**) ob pomoči zveste in učinkovite asistentke (**Maša Meden**) skrbita, da se vodenje države izvaja po njunih željah, zato na položaje vedno nastavita lojalne kandidate, z vplivanjem pa poskrbita, da vedno zmaga pravi. Zgodba se zaplete, ko se »njun« predsednik (**Gregor Klančar**) zaplete v afero, zaradi katere mu podpora drastično pade. Odzvati se je treba hitro in predsednika zamenjati. Vendar priprava nove kandidatke (**Jasna Maček**) zahteva ogromno napora. Dogovoriti se je treba z mediji (**Neža Košir** in **Manca Kužnik**), poskrbeti za ugled kandidatke in ustrezno diskreditirati protikandidate. Seveda pa ne gre brez zapletov, ki jih sproži uporniška hči predsedniške kandidatke (**Maša Simšič**).

Dvorana v Kulturno-družabnem središču Menišija v Begunjah pri Cerknici je bila na obeh uprizoritvah, na premieri 26. februarja in ponovitvi 4. marca, nabito polna. Igro si je 4. marca ogledala tudi njena avtorica Iza Strehar, kar nam je v veliko čast. Do konca marca smo jo v Cerknici in Starem trgu uprizorili še trikrat.

Uro in pol dolga uprizoritev je nasmejala predvsem odraslo občinstvo, saj je bilo poznavanje dejanskih političnih dogajanj in spodrseljavev v precejšnjo pomoč pri sledenju komičnim zapletom. Po uprizoritvi so gledalci, ki imajo nekaj več vpogleda v politično »mašinerijo«, povedali, da »se v resnici točno tako dogaja«. Kdo ve, mogoče pa imajo prav?

Nova vodja JSKD, OI Cerknica

☞ Maruša Opeka ☒ arhiv JSKD

V sredini marca je mesto vodje Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD), Območne izpostave (OI) Cerknica zasedla **Alja M. Petrič**. Nova vodja je povedala, da je njen cilj povečati kulturno izražanje mladih, povečati njihovo kreativnost in voljo po ustvarjanju. »Na našem območju imamo zelo uspešne kulturne ustvarjalce, vrhunske pevce, likovnike, folklorne skupine, gledališče ... Skoraj vsi pa si želijo, da bi bilo v njihovih skupinah več mladih. Zato je glavni izziv, kako pridobiti mlade,« je povedala Alja M. Petrič. Prav tako je po njenem mnenju treba ohraniti dobre prakse in poiskati nove načine sodelovanja z lokalnimi kulturnimi ustvarjalci. Z namenom večje promocije kulturnih dogodkov na območju občin Cerknica, Loška dolina in Bloke, kjer deluje OI Cerknica, so že obudili Facebook stran in Instagram. Nova vodja se nadeja, da bo dejavnost sklada na literarnem, folklornem, plesnem, glasbenem, gledališkem, lutkarskem in filmskem področju še prepoznavnejša. Priložnost pa vidi tudi v večjem povezovanju društev, ustvarjalcev in ostalih posameznikov, ki delujejo v kulturi. ■

Ko popki se odpirajo ...

☞ Aleša Gantar Ileršič ☒ Tine Šubic

V četrtek, 16. marca, je bilo v Galeriji Krpan odprtje letne likovne razstave Društva notranjskih kulturnikov Krpan Ko popki se odpirajo. Kulturni program so pripravili člani gledališko-glasbene sekcije društva – **Miha Razdrih**, **Marijana Breclj** in **Matija Solce**, ki se jim je pridružil gost, lutkar in glasbenik **Miha Arh**. Arh je napisal skladbo izključno za to priložnost. Na ogled so svoja dela postavili akademski slikarji **Stanislava Sluga - Pudobska**, **Božidar Strman - Mišo**, **Veljko Toman**, **Karmen Bajec** in **Andreja Gorjanc**, akademska kiparka **Milena Braniselj**, oblikovalec **Vid Sark**, študent Akademije za likovno umetnost **Bor Šparemblek**, Kolektiv AFT, **Janez Dragolič**, **Valerija Gačnik**, **Silvana Lautar**, **Janez Ovsec**, **Marija Branisel**, **Igor Šivec Trampuž** in fotograf **Borut Kraševc**. Prisotni so ob odprtju z minuto molka počastili spomin na nedavno preminula ljubiteljska slikarja **Franceta Modica**, tudi dolgoletnega člana upravnega odbora društva, in **Staneta Mikuža - Majka**. Razstava bo na ogled do 6. aprila vsako sredo, četrtek in petek od 17.00 do 19.00. Galerija Krpan vas obenem vabi k obisku njihove prodajne galerije, kjer ponudba obsega likovna dela njihovih članov ter unikatna dela številnih lokalnih in okoliških ustvarjalcev. Za tiste, ki si razstave niste mogli ogledati, pa je na Facebook strani in na Instagramu Galerije Krpan na ogled tudi video z odprtja. Posnel ga je član društva **Jan Štefančič**.

Krpanovci tako nadaljujejo likovno tradicijo, hkrati pa s svojimi ustvarjalnimi člani delujejo tudi na drugih področjih. Galerija Krpan postaja prepoznavna kot hiša, ki nudi celostno izkušnjo umetnosti. Dobrodošli. ■

Silvo Karo o svoji alpinistični poti od lesenega do zlatega cepina

☞ Vesna Telič Kovač ☒ Ljubo Vukelič

V cerkniški knjižnici smo sredi marca gostili vrhunskega alpinista **Silva Kara**, ki je novembra 2022 v francoskem Brianconu kot drugi Slovenec po **Andreju Štremflju** prejel alpinističnega oskarja – zlati cepin za življenjsko delo. Karo, za katerim je 40 let dolga alpinistična kariera, je občinstvu predstavil tudi svojo knjigo *Alpinist*, ki so jo v italijanskem prevodu podnaslovlili kot *Avtobiografija legende*. Legenda svetovnega alpinizma tako v patagonskih viharnih stenah kot v himalajskih gorah, v skalah domačih Julijskih Alp in v tujih navpičnih zidovih je osemtisočake in 8a v športnem plezanju največkrat osvajal v navezi treh mušketirjev. Poleg Kara še pokojna **Franček Knez** in **Janez Jeglič** so v plezanju vpeljali slog light and fast. Na pobudo Kara je bila v Sloveniji zgrajena prva umetna plezalna stena, ustanovil pa je tudi Festival gorniškega filma, ki je letos februarja potekal že 17. Delo na festivalu označuje kot nadgradnjo svojega dela v alpinizmu. ■

»Včasih lačen, pa nič drugačen«

Na letošnjem sejmu Altermed se je Podružnična osnovna šola »11. maj« Grahovo predstavila s stojnico »Včasih lačen, pa nič drugačen«. Na njej smo obiskovalcem ponujali zdrave prigrizke, ki so jih pripravili in preizkusili starejši učenci naše šole. Devetošolci so za zmagovalnega izbrali čičerikin namaz s korenčkom, nad katerim so bili navdušeni tudi mimoidoči na sejmu. Naša stojnica, ki je predstavljala staro vaško gostilno, je nosila prav posebno sporočilo. Postavili smo jo kot protiutež modernim socialnim omrežjem, ki okupirajo naš prosti čas. Želeli smo poudariti pomanjkanje najpristnejše komunikacije – iz oči v oči. Včasih so se ljudje več družili, pogovarjali in krepili medosebne odnose v živo, danes pa je tega manj tudi zaradi »druženja« prek spleta. Strokovnjaki poudarjajo negativen vpliv teh oblik »druženja«, predvsem na psihično zdravje otrok. Na omrežja marsikdo napiše nekaj, česar ne bi nikoli povedal človeku v obraz, kar dokazano slabo vpliva na najstnike. Našo gostilno »Včasih lačen, pa nič drugačen« smo nekoliko posodobili z aktualnejšimi pijačami, hrano ter sodobnimi igrami. Vino je zamenjal domači jabolčni sok, piškote korenčkov namaz, tarok pa družabne igre, s pomočjo katerih se učenci učijo pomembnih informacij glede zdrave prehrane. Stojnico smo obogatili tudi z bogato pustno tradicijo naših krajev.

☞ Mojca Mele

Presenečenje za mamice

V mesecu marcu so imele otroške čarobne rokice posebno nalogo – presenetiti in razveseliti mamice. Zanje so ustvarjali sončnice iz gline in jih po žganju pobarvali z akrilnimi barvami. Darilu so dodali tudi portret mamice, naslikan z barvicami, v steklenem okvirju. Vsaka mamica bi bila presrečna take pozornosti! Kaj pa vi menite? Jim je posebna naloga uspela? Jaz sem na mlade umetnike zelo ponosna.

☞ Ivanka Kovšca

Dober kot kruh

18. marca smo se tri učiteljice iz Osnovne šole (OŠ) Notranjski odred Cerknica udeležile sejma Altermed v Celju. Podoba naše stojnice je bila vezana na pregovor Dober kot kruh. Z razstavljenimi izdelki smo odgovorile na vprašanje Od kod si, kruhek?, sledile poti zrna od setve do žetve ter utemeljile, zakaj je polnozrnata moka bolj zdrava kot bela pšenična. Obiskovalci so lahko primerjali zrna različnih žit in iz njih nastale moke. Ponudile smo jim pirin, polnozrnati, koruzni, rženi, črni in ajdov kruh z orehi. Med obiskom naše stojnice so si lahko pogledali izdelke učencev, ki so predstavljali poklice – kmeta, mlinarja, peka in trgovca. Mladim obiskovalcem smo pripravile miselne igre na predstavljeni vsebino, vsak pa si je lahko vzel še misel o kruhu.

☞ OŠ Notranjski odred Cerknica

Francosko obarvan teden

Po tem, ko je 24 učencev devetega razreda Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek v začetku šolskega leta uspešno izvedlo mednarodno izmenjavo na francoski šoli Collège Saint Joseph v Franciji, so nam francoski partnerji v tednu od 26. februarja do 5. marca vrnil obisk. Na gostovanje francoskih partnerjev smo se dobro pripravili in jim ponudili teden dni pestrih dejavnosti tako na šoli kot tudi na ekskurzijah po Sloveniji, saj smo jim želeli razkazati našo čudovito deželo. Teden smo začeli z uradnim sprejemom, na katerem sta nas nagovorila ravnateljica **mag. Anita Knez** in župan **Marko Rupar**. Namenila sta nam spodbudne

besede v duhu mednarodnega prijateljstva, kar izpostavlja tudi slogan našega projekta: »International friendship«. Vsak dan smo bili vpeti v najrazličnejše dejavnosti: peka slovenskih tradicionalnih sladkarij, izdelovanje izdelkov iz gline, športne aktivnosti, socialne igre, obisk Postojnske jame in Predjamskega gradu, sprehod po starem mestnem jedru Ljubljane, skakanje v Woop in še mnogo drugih! Učenci so razvijali zavest o uporabnosti angleščine v vsakdanjem življenju, kar je bil glavni namen našega skupnega projekta. Ob tem pa so se spletle tudi močne prijateljske vezi, ki jih bomo negovali še naprej.

☞ Petra Dekleva ☞ Ljubo Vukelič

Srčna pisma za male borce

28. februarja je svetovni dan redkih bolezni, zato smo se v 3. b-razredu Podružnične šole Rudolfa Maistra Unec odločili, da bomo sodelovali v projektu Srčna pisma za male borce, ki ga vsako leto pripravlja Društvo za otroke z redkimi boleznimi Viljem Julijan. V razredu smo izvedli kratke izkustvene delavnice, na katerih so učenci odkrivali medsebojne različnosti in podobnosti ter spoznali, da je ravno razumevanje drugačnosti tisto, kar jim omogoča boljše sodelovanje v razredu. Pri sošolcih so iskali dobre lastnosti in prepoznavali čustva kot posledico različnih besed in dejanj. V tednu svetovnega dne redkih bolezni so učenci spoznali svoje vrstnike **Maika, Emo in Anžeta** ter njim in njihovim staršem napisali srčna pisma spodbude in podpore. S sodelovanjem v projektu smo se učili o drugačnosti, moči besed, hvaležnosti, strpnosti in empatiji.

📷 Alenka Dolinar

Glasbeni maraton na sejmu Altermed

18. marca smo z učenci mladinskih pevskih zborov Osnovne šole (OŠ) Notranjski odred Cerknica in Podružnične OŠ »11. maj« Grahovo nastopili na odru celjskega sejma, ki je poznan pod imenom Altermed. S pestrim in raznolikim glasbeno-plesnim programom, ki smo ga poimenovali kar Glasbeni maraton, smo s svojim nastopom pritegnili mimoidoče obiskovalce in jih z veseljem nastopom ter ubranim petjem uvedli v lepo sobotno dopoldne. Po samem nastopu so nam nekateri naključni mimoidoči kar osebno čestitali. Izlet v Celje smo izkoristili tudi za pogostitev učencev, ki v okviru mladinskega zbora šolo tudi sicer uspešno zastopajo na različnih šolskih in drugih javnih prireditvah.

📷 Jasmina Vidrih 📷 Jasmina Mulc

Razglednice slovenskih krajev

Med razrednimi učiteljicami in učitelji iz celotne Slovenije je že v preteklih letih zaživela ideja o pošiljanju razglednic. Moči so združili predvsem učenci 5. razredov, ki pri predmetu družba velik del šolskega leta posvetijo spoznavanju Slovenije, zato so še posebej veseli, ko prejmejo pozdrave z različnih koncev naše dežele in tako še podrobnejše spoznajo njene lepote. Letos smo se projektu pridružili tudi učenci 5. b-razreda Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek. Prispela razglednica z veseljem prebiramo in jih že pridno zbiramo na naši oglasni deski. Tokrat je napočil čas, da se preizkusimo v vlogi pošiljateljev in vrnemo pozdrave. Razglednica kraja Rakek je oblikovala učiteljica, učenci pa so nanje zapisali kratko sporočilo. Pozdravčki so verjetno že prispeli do prejemnikov, mi pa nestrpnost pričakujemo, s katerega konca Slovenije bomo prejeli naslednjo razglednico.

📷 Monika Derenčin

Zimovanje v Dolenjih Novakih

Februarja smo se taborniki Rodu Jezerska ščuka odpravili na zimovanje v Dolenje Novake blizu Cerknega. Ob štirih popoldne smo se zbrali na avtobusni postaji v Cerknici. Med vožnjo smo naredili postanek v Cerknem, kjer smo si ogledali tako imenovane laufarske larfe. Ko smo prispeli v Dolenje Novake, smo imeli nekaj prostega časa, nato smo odšli na večerjo. Po večerji smo se razdelili po skupinah in poskušali narediti približke laufarskih mask. Naslednji dan smo se po kosilu odpravili do gospoda Silva, ki ima na svoji domačiji kar trinajst bencinskih motorjev. Njegova žena nam je naredila flancate in nam postregla s toplim čajem. Zvečer smo vrisovali v karto, saj je bila zadnji dan na sporedu orientacija. Vse ekipe so se odlično odrezale in našle vse kontrolne točke. Na kontrolnih točkah so bile naloge povezane s taborniškimi znanjem in znanjem o laufarskih larfah. Čeprav vsega nismo rešili pravilno, nam je šlo odlično. Utruženi smo dobili še puding in miške z rozinami, ki sta nam jih pripravili naši kuharici. Na poti domov nas je večina spala, saj je bilo zimovanje kar naporno, vendar zanimivo. Taborniški Z-D-R-A-V-O-!

📷 Vod Piškotki 📷 Arhiv RJŠ

Medved išče pestunjo

1. marca so nas v vrtcu Martin Krpan Cerknica z lutkovno predstavo Medved išče pestunjo prijetno presenetile nekatere upokojene strokovne delavke vrtca. Otroci so ob ogledu predstave uživali in vsem nastopajočim živalim zapeli pesmice. **Ljubi, Jasni, Romani** in **Mihaeli** se vsi otroci in zaposleni zahvaljujemo za obisk in popestritev uric v vrtcu.

☞ Katja Bell, Petra Kovačič Jernejčič 📷 arhiv vrtca

Gostili smo učence in učitelje iz Francije

Na Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica smo od 27. februarja do 3. marca gostili učence in učitelje iz Francije. Deset učencev in tri učitelje iz kraja Le Pouzin smo razdelili v dve skupini in jih vključili k pouku, popoldne pa smo za njih organizirali različne dejavnosti. Štiri dni so sodelovali pri pouku v Cerknici, v sredo pa v Grahovem. V dopoldanskem času so bili naši gostje aktivni pri pouku po urniku. Prisotni so bili pri skoraj vseh predmetih. Tako so videli zelo različne oblike dela; praktično so delali pri tehniki in tehnologiji, gospodinjstvu in kmetijskih delih, muzicirali pri glasbi, ustvarjali pri likovnem pouku, si ogledali senzorno sobo, delo uličnega gledališča in skupine za mediacijo, se učili ruščine, nemščine in angleščine, sodelovali so tudi pri kemiji, geografiji, matematiki in slovenščini ter plesali pri uri športa. V ponedeljek popoldne sta jim **Manca Farkaš** in **Lara Vereš** pripravili spoznavno srečanje z elementi doživljajske pedagogike z učenci Podružnične šole »11. maj« Grahovo. Druge dni so si v popoldanskih urah z **Dašo Joželj Kranjc** in **Tjašo Torul** ogledali Cerknico in Cerkniško jezero, **Uroš Cajnko** jim je razkazal Ljubljano, v Križno jamo pa sta jih povabili **Jana Frank** in **Nataša Korče**. Pri ogledu Cerknice, Cerkniškega jezera in Ljubljane so se jim pridružili tudi učenci naše šole. Učenci in učitelji so bili navdušeni nad dopoldanskimi in popoldanskimi dejavnostmi, pohvalili so trud vseh naših učiteljev in se zadovoljni z novo izkušnjo vrnili domov.

☞ Jana Frank, Jana Škrjaj 📷 Ljubo Vukelič

Bilo je nekoč ...

Ko beseda nanese na preteklost, večkrat slišimo besede naših babic in dedkov: »Danes otroci sploh ne veste, kako vam je lepo. Mi smo morali v otroštvu veliko delati, učiteljica v šoli je bila zelo stroga in doma nismo imeli takih igrac, kot jih uporabljate danes ... vi pa vseh svojih igrac sploh naštetih ne znate.«

Prvošolci Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek so raziskovali preteklost. S pomočjo staršev in starih staršev so doma poiskali stare predmete in se seznanili z njihovo uporabo. Učiteljice so jih skrbno razporedile in razstavile v učilnici na razstavi *Bilo je nekoč ...* Poleg učencev in učiteljev sta si jo ogledala tudi ravnateljica mag. **Anita Knez** in župan **Marko Rupar**. Učence je obiskala stroga učiteljica iz starih časov, gospodična Terezija Cvek. Naučila jih je osnov lepega vedenja. Ugotovili smo, da je bilo življenje včasih drugačno, in spoznali, da imamo najboljše učiteljice na svetu. Iskreno bi se želeli zahvaliti učiteljici **Jolandi Cerkvenik**, ki se je samo za nas preoblekla v strogo učiteljico in nam predstavila, kako je pouk potekal v starih časih.

☞ Ana Delak, Tatjana Svet, Neja Sterle 📷 arhiv šole

Pastirčkova pesem 2023

V večnamenski dvorani Bloški smučar je 21. marca potekala revija otroških in mladinskih pevskih zborov Pastirčkova pesem 2023. Sodelovale so Osnovna šola (OŠ) Toneta Šraja Aljoše Nova vas, OŠ »Jožeta Krajca« Rakek in OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg. Nastopilo je več kot 200 otrok, na violončelo pa sta zaigrali učenki glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica **Nikolina Rosić** in **Ana Mele**. Strokovna spremljevalka je bila mednarodno priznana dirigentka **Petra Grassi**, ki je nastope zborov pohvalila. 📷 Alja M. Petrič

Rožice za starejše iz DEOS

V tednu pred 8. marcem smo v Vrvcu Martin Krpan Cerknica veliko časa namenili prihajajočemu dnevu žena. V skupinah Ribice in Žabice smo izdelovali papirnate rožice. Otroci so odtiskovali dlani, jih nato pritrdili na papirnate slamice in nastale so prikupne rožice. Ob dnevu žena smo se peš odpravili do DEOS, Centra starejših v Cerknici. Stanovalci so nas tople sprejeli in z veseljem prisluhnili našemu petju. Vsem ženskam smo voščili ob njihovem dnevu, otroci pa so jim nato razdelili rožice. Dobre volje ni manjkalo, otroci so bili ponosni, stanovalke pa neizmerno hvaležne. Zaposleni v DEOS so nam pripravili čudovito presenečenje; vsi

otroci so dobili prikupne plišaste igračke, pred odhodom pa smo se posladkali s svežimi rogljčki in sadnim sokom. V vrtec smo se vrnili s prijetnimi občutki, da smo naredili nekaj dobrega. ✉ Sabina Midžan, Sara Lovko 📷 arhiv vrtca

Čestitke učencem glasbene šole!

Tudi v tem šolskem letu so se učenke in učenci Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica odlično odrezali na 52. tekmovanju mladih glasbenikov Republike Slovenije – TEMSIG, ki je potekalo v februarju in marcu.

Disciplina harmonika: **Paskal Dokler**, zlata plaketa (učitelj **Roland Mahnič**)

Disciplina trobenta: **Matic Kočever**, zlata plaketa (učitelj **Milivoj Matkovič**, korepetitor **Tadej Podobnik**), **Martin Rupar**, zlata plaketa (učitelj **Jernej Gantar**, korepetitor Tadej Podobnik), **Maj Kranjc**, srebrna plaketa (učitelj Jernej Gantar, korepetitor Tadej Podobnik)

Disciplina rog: **Lea Lenarčič**, srebrna plaketa (učitelj Jernej Gantar, korepetitor **Uroš Pele**)

Disciplina klavirski duo: **Neža Milavec**, **Zoja Žurga**, srebrna plaketa (učitelj Uroš Pele)

Disciplina komorne skupine z godali in klavirjem: **Lana Marolt**, **Neža Koščak**, **Tisa Rogelj**, srebrna plaketa (učiteljice **Mateja Klavžar**, **Tadeja Žele** in **Helena Rot**)

✉ Glasbena šola Frana Gerbiča Cerknica

Center za mlade Petka

Center za mlade Petka (CZM) še vedno deluje vsak dan od ponedeljka do četrтка; od 14.00 do 16.00 delamo domače naloge in se učimo, nato pa do 18.00 ustvarjamo, se igramo in na zanimive načine preživljamo prosti čas. Veseli smo, da nam pri tem pomagajo nadobudne dijakinje in študentke, ki imajo posebno veselje do dela z mladimi. Vsako sredo od 16.00 do 17.00 z učenci od 5. do 9. razreda ponavljamo angleščino. Od 17.00

do 18.00 se prek pobarvank, pesmic in drugih zabavnih dejavnosti slovenščine učijo otroci priseljencev od 1. do 4. razreda. V marcu smo izvedli Spomladansko ustvarjalnico, na kateri smo izdelovali rože za materinski dan, aprila pa bomo vsak četrtek ob 16.00 izvedli delavnico ustvarjanja na različne tematike. Za več informacij in točne datume aktivnosti nam sledite na naši Facebook strani Center za mlade Petka ali se prijavite na e-novice na center.petka@gmail.com. ✉ 📷 Maša Simčič

David Črmelj

Zadnja leta je slovensko kolesarstvo po uspehih v naglem vzponu, pomembnost in obseg poročanja pa rasteta tudi znotraj Radiotelevizije Slovenija – trenutno je edini medij v Sloveniji, ki zares v velikem obsegu pokriva kolesarski šport. Športni novinar David Črmelj skupaj s sodelavci vsako leto pripravlja nove vsebine, ki bogatijo televizijske prenose kolesarskih tekmovanj – od zanimive statistike pa do zgodb in intervjujev iz ozadja tekmovanja.

David izvira iz vasi Potoče pri Ajdovščini, kjer je prebival do študija v Ljubljani. Kratko obdobje je poskusil igrati nogomet, sredi osnovne šole pa se je resno začel ukvarjati s cestnim kolesarstvom v takratnem manjšem klubu Yoviland Vipava. Kot tekmovalec je v kolesarstvu ostal skoraj deset let do obdobja mlajših članov, v času začetka študija novinarstva pa je misel o nadaljnji športni poti počasi opustil. Razmišljal je o nadaljevanju poklicne poti v smeri, da ostane kakor koli vključen v kolesarstvo. Prve praktične izkušnje s športnim novinarstvom je pridobil prek obvezne prakse in študentskega dela za športni časopis Ekpa, kjer je takoj začel samostojno pisati športne prispevke. Preden se je zaposlil na nacionalni televiziji, je o športu nekaj časa pisal za brezplačni časopis Žurnal.

Preteklo leto je zanj pomenilo daleč najdaljšo poklicno odsotnost od doma, skupno je bil po Sloveniji in po svetu sto dni. Poleg dvajsetdnevnega obdobja zimskih olimpijskih iger v Pekingu, nekajdnevne Planice ter kolesarske dirke po Sloveniji je preostali čas preživel na večjih kolesarskih tekmovanjih v tujini. S tridesetdnevnim obdobjem izstopa delo na dirki po Franciji, kjer je prvič poročal leta 2012. Tistega leta je deveto mesto v skupnem točkovanju osvojil slovenski kolesar Janez Brajkovič, David pa je kolegu snemalcu v šali omenil: »Mogoče sva zadnjič na Touru – kdaj bo spet kakšen Slovenec sploh osvojil deveto mesto?« Prek prijatelja in maserja moštva Sky (zdajšnji Ineos) Davida Rožmana je takrat imel možnost daljšega intervjuja s favoritom za zmago Chrisom Froomom, ki je ob polnoči prišel na masažo. Takrat je bil intervju tudi opravljen.

Veliko mu pomeni, da je bil v vlogi novinarja prisoten na številnih dogodkih, kjer so bili doseženi zgodovinski uspehi. Omeni primer z dirke po Franciji leta 2017, ko je Primož Roglič prvič zmagal etapo na dirki, dve leti pozneje je na dirki po Italiji kot prvi Slovenec osvojil stopničke (tretje mesto), isto leto pa zmagal še dirko po Španiji. V letu 2020 je David skupaj s sodelavcem Blažem Omanom o njem posnel dokumentarni film z naslovom »Moja pot na dirko po Franciji«. Na film je posebej ponosen, saj je spoznal življenje enega najboljših kolesarjev, vmes pa omeni, da bi si tako zgodbo želel narediti tudi s Tadejem Pogačarjem. »Mislim, da se sploh še ne zavedamo, kaj ti fantje vse dosejajo in

kakšne zvezde so,« pove in mimogrede omeni, da je imel v lanskem letu priložnost daljšega sproščenega pogovora s Tadejem, medtem ko sta sedela na istem letalu in bila oba namenjena na predstavitev dirke po Franciji.

Ob možnosti izbire – delati na dirki po Franciji ali pa na olimpijskih igrah – se David odloči za prvo možnost, sicer pa se časovno običajno dogodka ne prekrivata. Izkušnje in podrobno poznavanje kolesarskega športa mu omogočajo hitro prepoznavanje kolesarjev ter uspešno pridobivanje njihovih izjav po tekmi. Nedavni časi epidemije covid-19 so med tekmovanji prinesli zanimivo izkušnjo – zaščitne obrazne maske, ki so bile obvezne, so tudi Davidu otežile prepoznavanje športnikov. Med tistimi, ki jih je zaradi zaščitne maske na obrazu prepoznal prepozno, sta tudi slovenska kolesarja Luka Mezgec in Jan Tratnik. Ko ju je prepoznal, sta območje, namenjeno izjavam za medije, že zapustila. V tistem obdobju je bilo poročanje novinarjev precej omejeno, saj niti niso imeli več dostopa do lokacij, kjer so bivali športniki s svojimi ekipami.

Večino svojega delovnika David posveti kolesarskemu športu, zelo rad pa dela pri drugih športnih panogah. Najpogosteje to prinesejo velika mednarodna športna tekmovanja, kot so olimpijske igre: do sedaj se je udeležil skupno treh zimskih in enih poletnih iger. Tik pred odhodom na zimske olimpijske igre v Južno Korejo leta 2018 se je z življenjsko sopotnico **Petro** in sinovoma vselil v novo hišo v Begunjah pri Cerknici. Notranjskega mraza se sicer še ni navadil in pove, da mu ne ustreza najbolj.

Smučarski klub Cerknica organiziral državno prvenstvo v biatlonu

☞ Anita Špitalar, Tamara Ule ☒ Jože Opeka

V soboto, 11. marca, je na Pokljuki v organizaciji Smučarske zveze Slovenije – Zbora za biatlon in Smučarskega kluba (SK) Cerknica potekal Pokal Slovenije v biatlonu. SK Cerknica je tovrstno tekmovanje organiziral tretjič, v organizacijo in izvedbo je bilo vključenih več kot 40 članov in simpatizerji SK Cerknica, na čelu s predsednikom **Francem Žnidaršičem** ter vodjo panoge za biatlon in tek na smučeh **Boštjanom Uletom**.

Na biatlonsko tekmo je bilo prijavljenih 185 tekmovalcev; 165 iz desetih slovenskih klubov, devet iz hrvaškega kluba Biatlonski klub Goranin ter enajst iz avstrijskih klubov Sportunion Rosenbach, Askö Villach in SC Kuchl.

Pozitivna energija pa se je od organizatorjev, navijačev in mimoidočih športnih navdušencev nedvomno prenesla tudi na tekmovalce, kar se je odražalo v dobrih tekaških rezultatih in strelskih predstavah. Z zmagovalnega odra nam je pomahala cerkniška biatlonka **Ajda Špitalar**; v kategoriji mlajše mladinke je osvojila tretje mesto. Tudi ostali člani panoge za biatlon iz SK Cerknica so na tekmovanju prikazali dobre rezultate. Trenerski štab kluba, ki budno skrbi za razvoj mlajšega roda biatloncev na Cerkniškem, se veseli vseh novih, mladih tekmovalcev, ki nas bodo v bodoče gotovo razveseljevali z rezultati. Uspehi so plod trdega dela, profesionalnega pristopa in pomoči Občine Cerknica, sponzorjev, različnih lokalnih društev ter seveda članov SK Cerknica. ■

Zimovanje Smučarskega kluba Cerknica

☞ Manca Farkaš ☒ arhiv SK Cerknica

V marcu smo izvedli že peto tradicionalno zimovanje alpske sekcije Smučarskega kluba (SK) Cerknica.

V petek, 3. marca, se je po opravljenih šolskih obveznostih 48 osnovnošolskih otrok in mladostnikov z avtobusom odpravilo na Roglo. Za naše najmlajše je skrbelo deset spremljevalcev: **Žan Rot, Urša Korošec, Davor Meden, Eva Baraga, Toni Dimic, Manca Rot, Anita Žnidaršič, Nina Benčan, Herman Slokar** in **Manca Farkaš**. Že četrto leto zapored smo bivali v Mladinskem domu Jelka. V hotelu na vrhu Rogle so nas pričakali z okusno večerjo. Medtem ko so se najmlajši odpravili k zasluženemu počitku, so šli najstarejši še na krajši pohod. Sobota je minila v znamenju smučanja, saj smo uživali v čudoviti sončni zimski idili. Takoj po kosilu pa smo se vsi zabavali v adrenalinskem spustu na sankališču Zlodejevo. Dan smo zaključili z organizirano vadbo v hotelski telovadnici. Tudi v nedeljo smo smučali v smučarskih skupinah pod vodstvom učiteljev smučanja.

V večernem času pa smo razigrano plesali v čisto pravem disku. Ponedeljek je bil v znamenju odhoda domov. Vseeno smo dopoldne še izkoristili za zadnje vragolije na snegu, na poti domov pa se posladkali z ogromnim in slastnim trojanskim krofom.

Za nami je nepozaben podaljšan vikend, v katerem smo uživali in napredovali v smučarskem znanju. Predvsem pa nas je navdušilo, kako znajo naši najmlajši skrbeti zase in vrstnike ter pomagati drug drugemu. Veselimo se dne, ko jih bomo na smučiščih prepoznali kot smučarske učitelje. ■

Uspehi cerkniških biatloncev

☞ Tamara Sterle ☒ arhiv SK Cerknica

Slovenske barve na Mladinskem svetovnem prvenstvu v biatlonu (2023 Junior World Champs) v kazahstanskem mestu Shchuchinsk, ki je potekalo od 4. do 12. marca 2023, je zastopala tudi biatlonka **Kiara Sterle** iz Smučarskega kluba (SK) Cerknica. Nastopila je na dveh tekmovanjih, na sprintu je dosegla 33. mesto, na posamični tekmi pa 40., ter v mešani štafeti, kjer je osvojila 9. mesto.

Na mednarodnih tekmah Alpskega pokala na Pokljuki pa sta cerkniške barve zastopala biatlonca **Ajda Špitalar**, ki je na treh tekmovanjih zasedla 23., 22. in 23. mesto, ter **Lovro Zalar**, ki je dosegel 41., 39. in 41. mesto. ■

Čestitke državnim prvakom!

Miha Melink @ Vladislav Šivec

V soboto, 25., in nedeljo, 26. februarja, je v Športni dvorani Kamnik potekalo lokostrelsko dvoransko državno prvenstvo, ki se ga je udeležilo 230 lokostrelcev iz 29 slovenskih klubov. V soboto je potekalo državno prvenstvo v kategorijah U13, U15, U18, U21 in 50+, člani pa so imeli kvalifikacije. V nedeljo so se odvijali članski posamični in ekipni dvoboji. Na tekmovanju so nastopili tudi lokostrelci Telesno-kulturnega društva (TKD) Sovica, ki so dosegli odlične rezultate. Naslov državnih prvakov za leto 2023 so dosegli **Beti Zalar, Urban Gostiša, Teo Ileršič** in **Maksimiljan Turšič**. Vsem tekmovalcem iskreno čestitamo! ■

ŠPORTNI SEMAFOR

LOKOSTRELSTVO

Lokostrelsko dvoransko državno prvenstvo, Športna dvorana Kamnik (25. 2. 2023)

Goli lok – mlajše od 13 let
Beti Zalar, 1. mesto
Luna Čaušević, 9. mesto
 Goli lok – mlajše od 15 let
Mojca Ivančič, 2. mesto

Ukrivljeni lok – mlajši od 13 let

Lovro Žniderič, 6. mesto
 Ukrivljeni lok – mlajši od 15 let
Urban Gostiša, 1. mesto
Jernej Žeželj, 7. mesto
 Dolgi lok – mlajši od 15 let
Teo Ileršič, 1. mesto

Tradicionalni lok – starejši od 50 let
Maksimiljan Turšič, 2. mesto

Lokostrelsko dvoransko državno prvenstvo, Športna dvorana Kamnik (26. 2. 2023), članska konkurenca

Ukrivljeni lok – člani
Urban Gostiša, 25. mesto
 Goli lok – člani
Klemen Krajc, 31. mesto
 Goli lok – članice
Mojca Ivančič, 7. mesto
 Dolgi lok – člani
Teo Ileršič, 6. mesto
 Tradicionalni lok – člani
Maksimiljan Turšič, 1. mesto

BIATLON

Pokal Slovenije v biatlonu, sprint, Pokljuka (25. 2. 2023)

Smučarski klub (SK) Cerknica

Vitan Ule, 1. mesto (mlajši dečki, 3 km)
Julija Ule, 5. mesto (starejše deklice, 4,5 km)
Nika Pelan, 8. mesto (starejše deklice, 4,5 km)
Jaka Predanič, 16. mesto (starejši dečki, 4,5 km)
Gaja Štimac, 21. mesto (mlajše deklice, 3 km)
Lovro Ivanetič, 32. mesto (mlajši dečki, 3 km)
Luka Predanič, 34. mesto (mlajši dečki, 3 km)
Val Črmelj, 35. mesto (mlajši dečki, 3 km)

Dosežki tekmovalcev iz občine Cerknica, ki tekmujejo za SK Loška dolina

Kiara Hace, 2. mesto (skupinski start, 7,5 km)
Gašper Ožbolt, 4. mesto (skupinski start, 10 km)
David Zabukovec, 7. mesto (skupinski start, 10 km)
Gena Jakopin, 10. mesto (skupinski start, 7,5 km)
Kleia Hace, 10. mesto (sprint, 3 km)
Mia Črv Štrifof, 15. mesto (sprint, 3 km)
Matic Andrej Beber, 21. mesto (sprint, 3 km)
Tevž Žan Beber, 33. mesto (sprint, 3 km)

Pokal Slovenije v biatlonu, sprint, Pokljuka (11. 3. 2023) SK Cerknica

Ajda Špitalar, 3. mesto (mlajše mladinke, 6 km)
Julija Ule, 5. mesto (starejše deklice, 4,5 km)
Nika Pelan, 7. mesto (starejše deklice, 4,5 km)
Vitan Ule, 13. mesto (mlajši dečki, 3 km)
Vid Baraga, 16. mesto (mlajši dečki, 3 km)
Gaja Štimac, 20. mesto (mlajše deklice, 3 km)
Jaka Predanič, 25. mesto (starejši dečki, 4,5 km)
Val Črmelj, 25. mesto (mlajši dečki, 3 km)
Maj Turšič, 27. mesto (mlajši dečki, 3 km)
Luka Predanič, 31. mesto (mlajši dečki, 3 km)
Jakob Komidar, 35. mesto (mlajši dečki, 3 km)
Lovro Ivanetič, 36. mesto (mlajši dečki, 3 km)

Dosežki tekmovalcev iz občine Cerknica, ki tekmujejo za SK Loška dolina

Kiara Hace, 1. mesto (sprint, 6 km)
Gašper Ožbolt, 3. mesto (sprint, 7,5 km)
David Zabukovec, 5. mesto (sprint, 7,5 km)
Gena Jakopin, 6. mesto (sprint, 6 km)
Kleia Hace, 15. mesto (sprint, 3 km)
Mia Črv Štrifof, 17. mesto (sprint, 3 km)
Matic Andrej Beber, 37. mesto (sprint, 3 km)
Tevž Žan Beber, 38. mesto (sprint, 3 km)

O. P. A Alpski pokal biatlon (Pokal Slovenije), Pokljuka (17.–19. 3. 2023)

Dosežki tekmovalcev iz občine Cerknica, ki tekmujejo za SK Loška dolina

17. 3. 2023
Gena Jakopin, 23. mesto (5. mesto), (kratka posamična, 7,5 km)
Gašper Ožbolt, 31. mesto (5. mesto), (kratka posamična, 10 km)
Kiara Hace, 24. mesto (6. mesto), (kratka posamična, 7,5 km)
David Zabukovec, 42. mesto (7. mesto), (kratka posamična, 10 km)
18. 3. 2023
Kiara Hace, 13. mesto (1. mesto), (sprint, 6 km)
Gašper Ožbolt, 24. mesto (4. mesto), (sprint, 7,5 km)
Gena Jakopin, 31. mesto (7. mesto), (sprint, 6 km)
David Zabukovec, 39. mesto (7. mesto), (sprint, 7,5 km)

19. 3. 2023

Kiara Hace, 16. mesto (1. mesto), (sprint, 6 km)
Gašper Ožbolt, 24. mesto (5. mesto), (sprint, 7,5 km)
Gena Jakopin, 33. mesto (7. mesto), (sprint, 6 km)
David Zabukovec, 39. mesto (8. mesto), (sprint, 7,5 km)

TEK NA SMUČEH

Pokal Argeta v tekih, Pokljuka (12. 3. 2023)

Dosežki tekmovalcev iz občine Cerknica, ki tekmujejo za SK Loška dolina

Šprint mešane štafete
Kiara Hace, **Gašper Ožbolt**, 3. mesto (3 x 2 x 1200 m)
Nikita Funda, **David Zabukovec**, 5. mesto (3 x 2 x 1200 m)

Po hribih med Podgoro in Zagoro

V februarju načrtovan planinski izlet smo zaradi slabega vremena izvedli 19. marca. Z osebnimi vozili smo se zapeljali skozi Planino in naprej skozi Studeno, do izhodišča v zaselku Gorenje. Pri vodnjaku na koncu asfaltne ceste, kjer je tudi večje parkirišče, smo pustili vozila in se pripravili za pohod. Pot nas je vodila po gozdni cesti. Ko smo prispeli do smerne table za Goro in lovski dom, nismo zavili, ampak smo pot nadaljevali po cesti v širokem loku. Obšli smo Županji vrh in Srebrni grič ter se na četrtem kilometru priključili na markirano pot. Gora (1019 m) je razgledni vrh, ki smo ga osvojili brez velikega navora. Po sestopu z vrha, le nekaj minut hoje, je na širokem sedlu cerkvice svetega Lovrenca, kjer smo imeli daljši postanek in malico. Pot med hribi je bila pravzaprav daljše sestopanje v dolino – del poti smo opravili po poti vzpona, del pa po markirani poti, ki je tudi »Via Dinarika«. Na koncu ceste pa nas tabla usmeri na Planinsko goro, kjer je začetek vzpona na Špilnik (1018 m). Pot je strma in se vije po gozdu. Na tem delu začitimo pravi planinski utrip, vse je bilo v »pogonu« – pljuča, srce in kolena. Vsekakor se je izplačalo, kajti razčlenjeni tridelni vrh Špilnika ponuja lepe razglede. Vrhovi so bolj skalni, pobočja pa gola in z vidnimi posledicami žledoloma pred leti. Tudi naše jezero je bilo videti. Nadaljevanje poti z zadnjega od treh vrhov je potekalo v daljšem sestopu na sedlo, od koder je spet sledil strm vzpon na zadnji tisočak – Lipovec (1005 m). Na vrhu je bilo že čutiti močnejši jugozahodnik in spremembo vremena. Krajšemu postanku sta sledila še dvajsetminutni sestop in zaključek izleta v zaselku Lohača. ■

Pohod po Vrheh

Štefka Šebalj Mikše

Na gregorjevo smo se planinke in planinci Planinskega društva Cerknica podali na morda manj poznani greben Vrhe. Skozi gozd, v dolino k reki Raši, smo se spustili od avtobusne postaje Griže. V jutranjem soncu so se v suhi rečni strugi bleščali prodniki. Prečkali smo pritok Kranjšek in se že vzpenjali na hrib, k cerkvi svetega Tomaža, v celoti kriti s kamnito streho. Spotoma smo krenili še do ostankov mlinov ob potočku Kranjšek. Med potjo od cerkvice do vasice Stomaž smo si ogledovali razprostranost južnega dela grebena Vrhe. Skozi vas Stomaž smo odšli v gozd in dalje v sosednjo vas Poljane pri Štjaku. Da bi dosegli razgled na Vipavsko dolino ter pogorje od Nanosa do Čavna, smo se povzpeli vse do vrha grebena. V Vrabčah je bila naša najvišja točka, 605 m visoki Tabor, že zelo blizu. Po stezi skozi gozd smo prispeli v istoimensko vas s cerkvijo Marijinega darovanja. Ogledali smo si kamnoseške stvaritve na obzidju ter ostanek okroglega stolpa, ki je bil pred dobrimi 120 leti še uporabljen za bivališče. Ob odhodu iz vasi smo opazili ostanke starodavnega gradišča in skozi gozd prispeli v vas Griže. Ostanke ene najstarejših hiš, s portonom iz leta 1733, vodnjaka iz leta 1790 ter kamnitega križa iz leta 1717 smo prepoznali kmalu po prihodu v vas. Med potjo do avtobusa smo lahko opazovali grmičke sivke, v daljavi pa Štanjel. Ob zaključku pohoda smo zadovoljno ugotovili, da nam naslednjič ob pogledu iz Vipavske doline na greben Vrhe to, kaj se skriva na nasprotni strani, ne bo več uganka. ■

Za nedoločen čas ZAPOSLIMO SAMOSTOJNEGA RAČUNOVODJO.

Opis del in nalog:

samostojno računovodsko in knjigovodsko delo (vodenje poslovnih knjig, obračun plač in storitev, sestavljanje računovodskih in davčnih izkazov, priprava finančnih načrtov in poročil)

Raven izobrazbe:

visokošolska izobrazba 1. bolonjska stopnja/visokošolska strokovna (prejšnja)

Zahtevana računalniška znanja:

poznavanje okolja Windows, Microsoft Office, poznavanje računalniškega programa SAOP

Trajanje zaposlitve: nedoločen čas

Delovni čas: 40 ur tedensko

Delovne izkušnje: 1 leto

Poskusno delo: 3 mesece

Začetek dela: 19. 5. 2023

Rok prijave: 14. 4. 2023

Kandidati naj pošljejo vlogo po e-pošti:
ravnateljica.rakek@guest.arnes.si.

Osnovna šola »Jožeta Krajca« Rakek • Partizanska cesta 28, 1381 Rakek • Tel.: 01 705 25 10 • E-naslov: os.rakek@guest.arnes.si

Letno poročilo o pitni vodi za leto 2022

Javno podjetje Komunala Cerknica, d. o. o., izvaja gospodarsko javno službo oskrbe s pitno vodo v občini Cerknica, kjer upravlja osem vodovodnih sistemov.

Vodni viri za občino Cerknica in za širše območje so kraški vodonosniki, ki so zelo ranljivi viri pitne vode.

Na omrežju v občini Cerknica je bilo v letu 2022 skupaj izvedenih 195 mikrobioloških preiskav, od tega 150 na omrežju, petnajst med pripravo ter 30 na viru pitne vode, v okviru katerih se ugotavlja prisotnost *Escherichie coli* (*E. Coli*), koliformnih bakterij in števila kolonij pri 22 °C in 37 °C. Na 58 vzorcih je bil analiziran še parameter *Clostridium perfringens*, na sedmih vzorcih pa enterokoki. Dvakrat se je preverjalo prisotnost parazitov.

Osnovne kemijske preiskave so bile na omrežju opravljene na 65 vzorcih. Poleg tega se je pri 29 vzorcih ugotavljala tudi prisotnost stranskih produktov dezinfekcije. Trinajst vzorcev je bilo odvzetih za preverjanje prisotnosti trihalometanov, ki so stranski produkt dezinfekcije s plinskim klorom oziroma natrijevim hipokloritom; šestnajst vzorcev pa za klorite, klorate in kloride, ki so stranski produkt dezinfekcije s klor dioksidom. Odvzetih je bilo tudi osem vzorcev za aluminij, ki se pri obdelavi vode uporablja kot koagulant.

Od vseh odvzetih vzorcev na omrežju je bilo enajst vzorcev neskladnih s Pravilnikom o pitni vodi. V štirih primerih je bilo ugotovljeno, da je vzrok neskladnosti hišno omrežje.

Štirje neskladni vzorci so bili posledica porušitve vodooskrbe zaradi nedovoljenega večjega odjema pitne vode iz javnega vodovodnega sistema za polnitev vaškega bazena na vodovodnem sistemu Osredek–Sv. Vid. Na vodovodnem sistemu Osredek–Sv. Vid je bil en vzorec neskladen zaradi neustreznega mesta vzorčenja, na vodovodnem sistemu Cajnarje pa je bilo zaradi *E. Coli* v vzorcu uvedeno prekuhanje. Nadaljnja analiza je pokazala, da je bil vzorec v Cajnarjah vzeta na vaškem vodovodu. En neustrezen vzorec je bil ugotovljen na vodovodnem sistemu Begunje.

V sklopu državnega monitoringa je bil na sistemu ČŠOD Rakov Škocjan en vzorec neskladen s Pravilnikom o pitni vodi.

Pri ugotovljenih neskladnostih smo ukrepali skladno s sprejetim načrtom HACCP, prav smo izvedli obveščanje uporabnikov. Ustreznost izvedenih ukrepov se je preverila s kontrolnim vzorčenjem, ki je dokazalo ustreznost vzorčene vode.

Porabnike želimo opozoriti, da je treba primerno vzdrževati hišni vodovodni sistem. Redno je treba pregledovati in čistiti vodomerni jašek, ki mora biti vedno dostopen; čistiti mrežice na pipah; ob daljših odsotnostih pa je treba točiti vodo na pipah toliko časa, da se temperatura stabilizira (nekaj minut). Največjo potencialno nevarnost predstavljajo rokavi

Vzorčenje v sklopu nadzora

	MB	MB1	MB2	Skupaj MB	K	K1	K2	K3	Skupaj K	Paraziti
Begunje	20	6	0	26	8	0	0	6	14	1
Bloška planota	8	0	0	8	2	2	0	0	4	0
Cajnarje	22	0	0	22	4	4	0	0	8	0
Cerknica–Rakek	33	28	0	61	9	0	6	0	15	1
Osredek–Sv. Vid	14	4	3	21	3	1	0	0	4	0
Pikovnik	12	0	0	12	4	0	0	0	4	0
Podslivnica	9	15	0	24	2	4	2	2	10	0
Rakov Škocjan	12	5	4	21	4	2	0	0	6	0
SKUPAJ Cerknica	130	58	7	195	36	13	8	8	65	2

Vodovodni sistem	Oskrbovana naselja	Notranji nadzor – pipa uporabnika		Državni monitoring	
		Št. vzorcev	Skladnih	Št. vzorcev	Skladnih
Begunje	Begunje, Bezuljak, Dobec, Kožljek in Selšček	18	17	4	4
Bloška planota	Bločice in Bloška Polica	8	8	4	4
Cajnarje	Bečaje, Cajnarje, Hribljane, Hruškarje, Kremenca, Krušče, Milava, Pirmane, Reparje, Slugovo in Štrukljeva vas	18	16	2	2
Cerknica–Rakek	Cerknica, Dolenja vas, Dolenje Jezero, Gorenje Jezero, Goričice, Grahovo, Ivanje selo, Laze, Lipsenj, Martinjak, Otok, Podskrajnik, Rakek, Slivice, Unec, Zelše in Žerovnica	45	43	7	7
Osredek–Sv. Vid	Osredek, Čohovo, Jeršiče, Lešnjake, Ravne, Rudolfovo, Sveti Vid, Tavžlje, Zahrib, Zala	21	16	2	2
Pikovnik	Beč, Dolenje Otave, Gorenje Otave, Kržišče, Pikovnik, Stražišče in Župeno	8	8	2	2
Podslivnica	Mahneti, Topol, Podslivnica, Otonica, Brezje in Ponikve	20	19	2	2
Rakov Škocjan	Objekt Centra šolskih in občinskih dejavnosti (ČŠOD)	12	12	2	1

vodovodne napeljave, ki so dolgi in imajo na koncu samo eno pipo, ki se redko uporablja. Tako imenovane mrtve rokave je najbolje ukiniti ali pa iz njih redno točiti vodo.

Obveščamo vas tudi, da vsako leto na začetku leta na hrbtni strani položnice objavimo načine obveščanja ob izrednih dogodkih (preventivni ukrepi, okvare in prekinitve dobave ...).

Obveščanje uporabnikov o pitni vodi

Uporabnike pitne vode skladno s Pravilnikom o pitni vodi in Priporočili NIJZ obveščamo o načinih obveščanja.

ČL. PRAV.	VZROK ZA OBVEŠČANJE	ČAS OBVEŠČANJA	NAČIN OBVEŠČANJA
9.	Vzrok neskladnosti pitne vode hišno vodovodno omrežje ali njegovo vzdrževanje	Od začetka veljavnosti ukrepa, a najkasneje v sedmih dneh	1. Osebno (kratek dopis, ki se izroči uporabniku hkrati s položnico ali neposredno v nabiralnik; v primeru enostanovanjskih objektov zadostuje samo osebni način obveščanja) 2. Obvestilo na oglasni deski uporabnika/-ov hišnega vodovodnega omrežja 3. Telefonsko
21.	Obveščanje v primeru omejitve ali prepovedi uporabe pitne vode	Od začetka veljavnosti ukrepa, a najkasneje v dveh urah (obvešča se vsak dan do preklica)	1. Radio 94 (prvih 14 dni po 1 objava/dan, nato 1 objava/teden) 2. www.komunala-cerknica.si , www.cerknica.si ali www.loskadolina.si 3. Regijski center za obveščanje (ReCO) 4. E-pošta prijavljenim na obvestila JPKC 5. Mobilna aplikacija Občine Cerknica
		Na začetku in ob preklicu veljavnosti ukrepa, a najkasneje v dveh urah od začetka oz. preklica ukrepa	5. Aplikacija http://www.npv.si/ (obveščanje NIJZ, ZIRS, NLZOH)
22.	Obveščanje v primeru, kadar se izvajajo ukrepi za odpravo vzrokov neskladnosti	Od začetka veljavnosti ukrepa, a najkasneje v enem dnevu	1. Radio 94 (prvih 14 dni po 1 objava/dan, nato 1 objava/teden) 2. www.komunala-cerknica.si , www.cerknica.si ali www.loskadolina.si 3. Regijski center za obveščanje (ReCO) 4. E-pošta prijavljenim na obvestila JPKC 5. Mobilna aplikacija Občine Cerknica
31.	Obveščanje v primeru odstopanja	Na dan pridobitve dovoljenja, a najkasneje v sedmih dneh	1. Radio 94 (prvih 14 dni po 1 objava/dan, nato 1 objava/teden) 2. www.komunala-cerknica.si , www.cerknica.si ali www.loskadolina.si 3. Regijski center za obveščanje (ReCO) 4. E-pošta prijavljenim na obvestila JPKC 5. Mobilna aplikacija Občine Cerknica
34.	Letno poročilo o skladnosti pitne vode	Najmanj enkrat letno (najkasneje do 31. marca)	1. Slivniški pogledi ali Obrh 2. www.komunala-cerknica.si 3. Aplikacija http://www.npv.si/ (obveščanje NIJZ, ZIRS, NLZOH)

Javne objekte (šole, vrtci, domovi za ostarele, gostinski objekti ...) v primeru omejitve ali prepovedi uporabe pitne vode in o moteni oskrbi s pitno vodo obveščamo osebno preko telefona ali elektronske pošte, ki so jo javili na sedež podjetja.

Podskrajnik 17, 1380 Cerknica, tel. administracija: 01 709 78 32/34, tel. kontrolorji: 01 709 78 33

TEHNIČNI PREGLEDI TRAKTORJEV IN TRAKTORSKIH PRIKLOPNIKOV

Unec	sobota	15. 4. 2023	8.00–15.30	Gasilski dom
Dolenja vas	četrtek	20. 4. 2023	8.00–11.00	Gasilski dom
Dolenje Jezero	četrtek	20. 4. 2023	12.00–15.30	Jezerški Hram
Cajnarje	sreda	3. 5. 2023	8.00–11.00	Gasilski dom
Sveti Vid	sreda	3. 5. 2023	12.00–15.30	Sveti Vid, Bavdek
Bločice	četrtek	4. 5. 2023	8.00–11.00	Cerkev
Martinjak	četrtek	4. 5. 2023	12.00–15.00	Gasilski dom
Grahovo	ponedeljek	8. 5. 2023	8.00–15.30	Gasilski dom
Begunje	torek	9. 5. 2023	8.00–15.30	Gasilski dom
Žerovnica	sreda	10. 5. 2023	8.00–15.30	Gostilna pri Stani
Gorenje Jezero	petek	12. 5. 2023	8.00–13.00	Gorenje Jezero 4, Andrejčič

Traktorji morajo biti tehnično brezhibni:
brez pripetih priključkov, z urejeno homologacijo za gozdarske nadgradnje, delujočo svetlobno in električno opremo, delujočimi zavorami in z obvezno opremo.

NOVO: ODPRTA NOVA STEZA ZA GOSPODARSKA VOZILA
Delovni čas tehničnih pregledov na sedežu organizacije: **od ponedeljka do petka od 8⁰⁰ do 16⁰⁰, sreda od 8⁰⁰ do 17⁰⁰**

Zveza objezerskih agrarnih skupnosti

Predstavniki objezerskih agrarnih skupnosti so se 15. marca že tretjič v zadnjem letu in pol sestali na posvetu na temo škodljivih ukrepov, ki jih država uvaja na Cerknškem polju.

Prvi posvet 22. decembra 2021 je bil namenjen protestu proti nerazumljivo krivični diskriminaciji do notranjskih kmetov s kmetijsko-okoljskim-podnebnim ukrepom (KOPOP) – ukrep za varstvo vlažnih ekstenzivnih travnikov (VTR), ki z namenom ohranjanja travniških ptic, predvsem kosca, spodbuja pozno košnjo. Agrarne skupnosti so se podpisale pod skupno izjavo z zahtevo po odpravi diskriminacije in jo poslale na pristojno ministrstvo.

Agrarne skupnosti so se naslednjič sestale 9. februarja 2022, ko so gostile takratnega ministra za kmetijstvo **dr. Jožeta Podgorška** in njegovo ekipo. Ministru so predstavili problematiko VTR in odprta vprašanja v zvezi z Uredbo o vodovarstvenih območjih, s katero so bili velik del naših kmetijskih površin in cele vasi uvrščeni v režim stroge zaščite I. ali II vodovarstvenega območja z drastičnimi omejitvami. Sprejem uredbe je agrarnim

skupnostim takrat uspelo preprečiti. Je pa tekla beseda tudi glede sprejemanja in izvajanja slabe agrarne zakonodaje.

Na zadnjem srečanju, ki je bilo sklicano zaradi pereče problematike razširjenega območja okoljsko občutljivega trajnega travinja (OOTT) na območju Natura 2000, pa so predstavniki agrarnih skupnosti sprejeli sklep, da se tudi formalno organizirajo kot Zveza objezerskih agrarnih skupnosti, katere ustanovni člani so agrarne skupnosti Gorenje Jezero, Dane-Klance, Žerovnica, Martinjak, Dolenje Jezero, Nadlesk in Dolenja vas. Tako povezani združujejo 295 članov in gospodarijo na območju 869,5 hektarja skupnih zemljišč, večina članov agrarnih skupnosti pa obdeluje tudi obsežna lastna kmetijska zemljišča. Za prvega predsednika zveze je bil izvoljen **Rihard Braniselj**.

Zveza ostro nasprotuje uveljavitvi razširjenega območja OOTT, saj to pomeni nedopusten poseg v lastninsko pravico, v ekonomski položaj in preživetje kmetij. S tovrstnimi ukrepi država postaja še bolj odvisna od uvoza hrane, podirajo pa se tudi prizadevanja za večjo samooskrbo in večji delež doma pridelane zdrave hrane. Takšen protest bo poslan na pristojno ministrstvo, pri čemer bo zveza pritisk k odpravi tega ukrepa še stopnjevala. Zveza je prav tako pristojno ministrstvo pozvala, da jo redno seznanja in vključuje v vse posvete, zakonodajne pobude in aktivnosti, ki se tičejo statusa in delovanja agrarnih skupnosti, ter o vseh nameravanih posegih tako na zemljiščih agrarnih skupnosti kot vseh drugih kmetijskih in gozdnih zemljiščih.

Zveza je odprta za vključitev tudi drugih agrarnih skupnosti izven meja občine Cerknica. Cilji so hitro in učinkovito odzivanje na aktualne zadeve, skupno in usklajeno delovanje, izmenjava izkušenj pri upravljanju agrarnih skupnosti in medsebojna pomoč.

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

☎ 01 837 31 16
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si
www.microera.si

- ugodni mobilni paketi NAJ
- akcijski mobiteli na obroke
- ugodni fiksni paketi NEO

	DELOVNI ČAS
PON - PET	8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00
SOBOTA	8.30 - 11.30

Telekom Slovenije

Avtorica: Irena Svet

Maščobe, maščobe, maščobe ...

Se še spomnite, kako smo nekaj mesecev nazaj pridno snovali naše načrte in z njimi povezane novoletne zaobljube?

Veliko posameznikov je nanje pozabilo, nekateri pa vendarle vztrajajo za voljo boljšega zdravja in počutja. Vsem vztrajnim en velik bravo; sledite začrtanemu cilju še naprej, na koncu boste bogato nagrajeni!

Pogosto zasledim, da posamezniki, ki si zadajo izziv na prehranskem področju, v poplavi različnih informacij ne vedo, na kakšen način začeti s spremembo navad, da bi zagotovili telesu normalno delovanje in bi lahko vzdrževali oziroma zmanjšali telesno težo. Premalo so seznanjeni s primernimi živili, hranilnimi vrednostmi, pravilno sestavo obrokov, dnevnimi količinami makrohranil (beljakovine, maščobe, ogljikovi hidrati) in mikrohranil (vitamin in minerali).

Februarja so bila naša gospodinjstva zaradi pusta polna sladkih in mastnih dobrot. Pred nami pa je spet eno lepo praznično obdobje, ko bodo krofe in flancate zamenjali šunke, potice, jajca, svinjski želodci ... Velikonočni obroki vsebujejo ogromno maščob, ki pa so ob pogostem uživanju na dolgi rok škodljive za naše zdravje. Čezmerno uživanje maščob predstavlja tveganje za previsoke energijske vnose, kar lahko vodi v povečanje telesne mase oz. debelost. Mastna hrana povzroča debelost, dviguje raven »škodljivega« holesterola, bremeni srce, povzroča vnetje sklepov, povzroča tveganje za raka, sladkorne bolezni ter bolezni srca in ožilja.

Ali je res treba zato vse maščobe izključiti iz naše prehrane? Seveda, da ne! Kajti maščobe so za naše zdravje res nujno potrebne, naše telo jih potrebuje. Potrebujemo jih za zgradbo, presnovo in številne druge funkcije. So sestavni del celične membrane, tvorijo zaščitni lipidni plašč kože, shranjujejo energijo, so topilo za pomembne, v maščobah topne vitamine A, D, E in K, iz njih se tvorijo številni hormoni ... Zavedati se moramo, da ne gre vseh maščob metati v isti koš.

Vse maščobe ob razgradnji razpadejo na maščobne kisline. Delimo jih v nasičene in nenasičene maščobne kisline. Nasičene maščobe so v trdem stanju; največ jih najdemo

v maščobah živalskega izvora (v mesu, mesnih izdelkih, svinjski masti, ocvirkih, mleku, jajcih in tudi v maslu), so pa tudi rastlinskega izvora, kot sta npr. kokosova in palmolinska maščoba. Pri rabi teh maščob smo racionalni oz. previdni; če je le mogoče, jih skušajmo zamenjati z nenasičenimi maščobnimi kislinami, ki jih najdemo predvsem v oljih rastlinskega izvora, avokadu, oreščkih, semenih, morskih ribah ...

Poznamo dve glavni skupini esencialnih maščob: omega-3- in omega-6-maščobne kisline.

Glede na prehranska priporočila naj bi skupne maščobe predstavljale od 20 do 30 odstotkov dnevnega energijskega vnosa v prehrani odraslih.

Vas zanima, koliko maščobe ima vaše telo? Vabimo vas, da v ponedeljek, 17. aprila, pridete v Zdravstveni dom Cerknica in brezplačno bomo izvedli analizo vaše telesne sestave ter podali obrazložitev. Dobili boste tudi podatek, koliko maščobe je v vašem telesu. Na meritev se je treba predhodno naročiti na 01 705 01 50 ali ZVC@zd-cerknica.si. V aprilu pripravljamo še druge delavnice zdravega načina življenja in dobrega počutja, ki jih najdete v napovedniku.

**RECIKLAŽA VOZIL
PRODAJA REZERVNIH DELOV
ODKUP VOZIL - PRODAJA VOZIL**

Avtorosi d.o.o.
Ravbarkomanda 11
6230 Postojna
Tel.: 05 726 11 44
Gsm: 041 410 224 in 041 617 723
www.avtorosi.si

LEPO VABLJENI

Savne in kozmetične storitve
SVAROG

Kuponček 10€
pri storitvi ali nakupu nad 60 €

OBRAZ
različne nege obraza,
Kemični piling Dermaceutic,
Aquapeel, Coolift, Carboxy terapija
Keratinsko vihanje trepalnic,
Laminacija obrvi

DEPILACIJA
vosek, sladkor,
trajno lasersko odstranjevanje

NEGA NOG
estetska in medicinska
pedikura

SAVNA
infra, finska

OBLIKOVANJE TELES
kavitacija, maderoterapija, RF,
Lipo laser, Cryo, Vacu slim,
strojna limfna drenaža
pokeri nim. 5. stolobca - 13%

NEGA ROK
manikura, permanentno lakiranje,
Polygel podaljševanje nohtov,
lax za poškodovane nohte,
poslikave

MASAŽE
klasične, protibolečinska
hrbta na stolu, primerno
tudi za nosečnice

KONDIICIJA
Individualni in skupinski
kondicijski treningi

031 549 385
andi.podobnik@gmail.com
www.andifit-svarog.si

Rihitar d.o.o., Partizanska 20, 1360 Cerknica

Pomagajmo dvoživkam na pot

Tako kot vsako leto so se konec februarja in v marcu dvoživke odpravile na svojo selitveno pot s Slivnice na mrestišča na Cerkniskem polju. Pri tem morajo prečkati regionalno cesto Cerknica–Grahovo.

V zadnjih desetletjih je prometa iz leta v leto več, dvoživke pa se niso prilagodile selitvi prek prometnic. Ceste uspe prečkati le peščici. Da je pot vsaj za nekatere varnejša, jim v sodelovanju z Notranjskim parkom pomagajo prostovoljci.

Reševalna akcija je potekala deset večerov, v katerih smo čez cesto prenesli več kot 5200 dvoživk. Največ v treh deževnih večerih, ko smo pomagali 1200, 1300 in 1800 dvoživkam. Letos smo uporabili še nekatere druge ukrepe – postavili dva kratka odseka ograje, z dodatnimi prometnimi znaki upočasnjevali promet ter skupaj z Radiem 94 obveščali voznike o selitvi dvoživk. Upočasnitev prometa je pomemben dejavnik, saj sta za dvoživke usodna tudi pritisk in turbulenca zraka, ki nastaneta pod vozilom pri hitrosti nad 60 km/h.

© Rudi Kraševac

Dvoživkam je čez cesto pomagalo tudi po 20 in več prostovoljcev hkrati. Letos so se nam pridružili prostovoljci iz Cerknice in okolice, Ribnice, Ljubljane ter celo iz Izole in Kopra. Kljub temu da je bila letošnja akcija sicer res zelo uspešna, pa smo še vedno zabeležili več kot 3000 mrtvih dvoživk. Ob tem se moramo zavedati, da je to za dvoživke šele polovica poti, saj bodo morale poleti spet prečkati prometno cesto, da bi našle zavetje v gozdu.

Morda se nekateri še spominjate, kako številne so bile selitve dvoživk nekoč. Danes ni več tako. Da pa »žabja vojska« ne bi bila prisotna samo še na pustni povorki, je pomembno, da kmalu začnemo izvajati ukrepe, ki bodo trajno izboljšali varnost dvoživk v prometu.

Vsekakor pa je pomoč prostovoljcev nujna, zato ste vabljeni, da se nam spomladi ponovno pridružite pri akcijah reševanja dvoživk.

© Rudi Kraševac

Nova učilnica na prostem Hlejvi

Notranjski park je dokončno potrdil idejni načrt **Mateja Kalana** za objekt učilnice na prostem Hlejvi. Veliko domačinov se je v preteklosti na različnih družbenih medijih spraševalo, od kod ime Hlejvi, če pa lokacijo nekateri poznajo pod imenom Ribiški kot. Ime Hlejvi je staro ledinsko ime, ki je bilo skrbno izbrano s strani vaščanov Dolenjega Jezera – Jezercev. Na tem območju so namreč domačini še pred izgradnjo nasipa na začetku 20. stoletja redno pasli živino. Nov objekt, ki bo namenjen predvsem pedagoškemu vodenju otrok in mladine, bo stal na istem mestu kot nekdanja ribiška brunarica. Zemljišče, na katerem stoji požgan, uničen objekt, je v lasti Sklada kmetijskih zemljišč in gozdogov Republike Slovenije, ki je lokalni skupnosti za 50 let podelil stavbno pravico. Dogajanje na lokaciji, ki je bila v preteklosti družabno središče, bomo skupaj z Občino Cerknica ponovno oživili. Do konca avgusta 2023 bo tako obnovljen obstoječi kletni prostor, nad njim pa bo postavljen nov, lesen del objekta. Izgradnjo bo v celoti omogočil projekt Kras.Re.Vita, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. ■

© arhiv parka

V aprilu ...

Brezplačen vpis

V aprilu prvošolci vabljeni k brezplačnemu vpisu. Ob vpisu vas čaka darilna slikanica.
 ☞ KJUC z enotami

Z žabico v knjižnico

Za otroke do 15. leta. Ob izposoji s svojo člansko izkaznico dobite nalepko. Za sedem zbranih nalepk prejmete darilo. ☞ KJUC z enotami

Literarna uganka

Mesečna uganka za učence do 9. razreda ☞ KJUC z enotami

Uganka za modrijančke

Mesečna uganka za predšolske otroke in učence do 3. razreda ☞ KJUC z enotami

Bralni požiralniki

Bralna značka za mlade in odraste. Do 3. decembra 2023. ☞ KJUC z enotami

Četrtek, 6. april

Stand up z Bergantom in Novakom

☞ Vstopnina: 10 €, za člane NŠK 5 €
 ☞ 19.00 ☞ KD Cerknica
 ☞ Notranjski študentski klub

Petek, 7. april

Občinski test hoje na 2 km

☞ 11.00 ☞ in ☞ ZD Cerknica

Zajčja šola: Velika kraja jajc

Film, animirana pustolovščina
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 18.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Blizu

Art film, drama
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Sobota, 8. april

Brata super Mario

Film, animirana pustolovščina
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 18.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

John Wick 4

Akcijski film
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Ponedeljek, 10. april

Zajčja šola: Velika kraja jajc

Film, animirana pustolovščina
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 18.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Srečen bo čas

Art film, drama
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Torek, 11. april

Pravljica urica z ustvarjalno delavnico

☞ Za otroke od četrtega leta dalje. Obvezne predhodne prijave na tel. 01 709 10 78 (Cerknica) ali 01 705 14 81 (Rakek). ☞ 17.00
 ☞ Knjižnica Rakek ☞ KJUC

Tehnike sproščanja

☞ 18.00 ☞ in ☞ ZD Cerknica

Spoprijemanje z depresijo

☞ 19.00 ☞ in ☞ ZD Cerknica

Črta

Art film, drama
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Sreda, 12. april

Pravljica urica z ustvarjalno delavnico

☞ Za otroke od četrtega leta dalje. Obvezne predhodne prijave na tel. 01 709 10 78 (Cerknica) ali 01 705 14 81 (Rakek). ☞ 18.00
 ☞ Knjižnica Rakek ☞ KJUC

Športnik in športnica občine Cerknica leta 2022

Prireditev s podelitvijo priznanj
 ☞ Vstop prost ☞ 18.00 ☞ KD Cerknica
 ☞ Občina Cerknica in Športna zveza Cerknica

Večer harmonike

☞ 19.00 ☞ Oddelek GŠ Frana Gerbiča v Starem trgu
 ☞ GŠ Fran Gerbič Cerknica

Četrtek, 13. april

Muhast april

Pravljica urica z ustvarjalno delavnico
 ☞ Za otroke od četrtega leta dalje. Prijave na 01 709 10 78. ☞ 17.00
 ☞ in ☞ KJUC

Beremo: Robyn Davidson – Poti

Bralni klub vodi Ana Obreza.
 ☞ 18.00 ☞ KJUC

Boeing Boeing ali stevardese pristajajo

Komedija, gostovanje DPD Svoboda
 ☞ Vstopnina: 10 € ☞ 19.00
 ☞ KD Cerknica ☞ DPD Svoboda

Dan šole – koncert učencev

☞ 19.00 ☞ Dvorana GŠ Cerknica
 ☞ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

Petek, 14. april

Muhast april

Pravljica urica z ustvarjalno delavnico
 ☞ Za otroke od četrtega leta dalje. Prijave na 01 709 10 78. ☞ 17.00
 ☞ in ☞ KJUC

Plesno popotovanje 2023

Območna revija plesnih skupin
 ☞ Vstop prost ☞ 17.00
 ☞ KD Cerknica ☞ JSKD OI Cerknica

Borut Kraševc: Moja dolina

Odprije razstave fotografij in recital poezije notranjskih avtoric in avtorjev
 ☞ 18.00 ☞ in ☞ KJUC

Sobota, 15. april

Mace se predstavijo

☞ 18.00 ☞ Športna dvorana Rakek
 ☞ Klub Mace

Brata super Mario

Film, animirana pustolovščina
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 18.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Medved na koki

Film, srhljivka, komedija
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Nedelja, 16. april

Brata super Mario

Film, animirana pustolovščina
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 18.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Jezdeca

Art film, drama
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Ponedeljek, 17. april

Brezplačna analiza telesne sestave

☞ Obvezne prijave na 01 705 01 50 ali ZVC@zsd-cerknica.si ☞ 17.00
 ☞ in ☞ ZD Cerknica

Torek, 18. april

Regijsko srečanje lutkovnih skupin

☞ Vstop prost ☞ 9.00
 ☞ KD Cerknica ☞ JSKD OI Cerknica

Lunana: Jak v razredu

Art film, drama
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Sreda, 19. april

Andrej Pešec: Preprosto življenje – napredno razmišljanje

Predavanje
 ☞ 18.00 ☞ in ☞ KJUC

Četrtek, 20. april

Marija Martinčič Bauman: Moji IVF otroci

Predstavitve knjige
 ☞ 19.00 ☞ Knjižnica Rakek ☞ KJUC

Dedek gre na jug

Art film, drama
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Petek, 21. april

Glasbena matineja za predšolske otroke in nižjo stopnjo osnovne šole

☞ 9.00 in 11.00 ☞ Kulturni dom Cerknica ☞ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

Puhki, glasbena pravljica

☞ Vstop prost ☞ 19.00 ☞ KD Cerknica
 ☞ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

Sobota, 22. april

Pohod po najlepši notranjski slemenski poti

Pohod po Planinskih gori do Petričevega hriba
 ☞ Prispevek za nečlane je 10 €, za člane TD Rakek je pohod brezplačen.
 ☞ Parkirišče pred Centrom Mariapoli, Planina 3 ☞ 9.00 ☞ TD Rakek

Kakec – Kakčeve dogodivščine

Otroška glasbeno-gledališka predstava
 ☞ Vstopnina: 7 € (za Polhkov abonma in izven) ☞ 10.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Kiti, varuhi planeta

Art film, dokumentarni
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 18.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Torek, 25. april

Bralna skupina za osebnostni razvoj

Beremo: dr. M. A. Soupious, dr. Panos Mourdoukoutas – Deset zlatih pravil ☞ 17.00 ☞ KJUC
 ☞ Fani Černigoj in KJUC

Koncert opernih arij in duetov

Z Barbaro Camille Tanze, Flavio Aguet in Vladimirjem Mlinaričem
 ☞ Vstopnina: 12 € ☞ 19.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Sreda, 26. april

Pat in Mat: Mojstra na delu

Film, animirana pustolovščina
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 18.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Nedolžen

Art film, akcijska komedija
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Četrtek, 27. april

UPS 2! Pustolovščina se nadaljuje

Film, animirana pustolovščina
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 18.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Jezdeca

Art film, drama
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Petek, 28. aprila

Brata super Mario

Film, animirana pustolovščina
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 18.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Vera

Art film, vojna drama
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Sobota, 29. april

UPS 2! Pustolovščina se nadaljuje

Film, animirana pustolovščina
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 18.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Dungeons & Dragons: Čast med tatovi

Film, fantastična pustolovščina
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Nedelja, 30. april

Kiti, varuhi planeta

Art film, dokumentarni
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 18.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Blizu

Art film, drama
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

3. april–12. maj

Cerkniško jezero – biser Notranjske

Fotografska razstava Tineta Šubica
 ☞ V času urnika rakovške knjižnice
 ☞ Knjižnica Rakek ☞ KJUC

6. april–6. maj

Tone Intihar – razstava unikatnih lesenih izdelkov

☞ V času urnika cerkniške knjižnice
 ☞ V razstavni vitrini cerkniške knjižnice ☞ KJUC

7.–21. april

Praznična miza

Velikonočna razstava Društva Klasje
 ☞ V času urnika rakovške knjižnice
 ☞ Knjižnica Rakek ☞ KJUC

12. april–5. maj

»Poun kufk« – dolenjsko narečje povezuje generacije Notranjcev

☞ V času urnika rakovške knjižnice
 ☞ Knjižnica Rakek ☞ KJUC

14. april–13. maj

Borut Kraševc: Moja dolina

Razstava fotografij
 ☞ V času urnika cerkniške knjižnice
 ☞ in ☞ KJUC

Do 6. maja

Jeep 43 – legenda, ki živi

Razstava iz zbirke Luka Zalokarja
 ☞ V času urnika cerkniške knjižnice
 ☞ Na oddelku za odrasle in mladino
 ☞ KJUC

V maju ...

Četrtek, 4. maj

Predavanje Marka Juhanta

☞ 17.00 ☞ OŠ Cerknica
 ☞ VGC Cerknica